

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbazár
épület

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjutányosabb számitással,
díjazás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Bezerédj István-utca 5 szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 k.
negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANITÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ERDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:

BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Választási jegyzetek.

Tanulságok.

Vége a választási harcoknak, az új alispán nem a paizson, de magával a paizszal, tehát győztesen került ki a nagy ütközethől.

Most még ugyan fel-fel robban egy elkésett rakéta, sístereg, kiszórja magából a mesterségesen összehalmozott tüzanyagot, de aztán — nem kell hozzá nagy jóstehetség — csend lesz az egész vonalon.

Nem volna bennük egy mákszemnyi emberismeret, ha a történendőket előre ide nem irnánk. A legtöbb ember már is jó arcot vágott a dologhoz, egy kettő még duzzog, berzenkedik, de lecsendesedik az is. Mindjárt a választás napján sok embert láttunk már is kapkodni ama bizonyos „erős kéz” után, egyik az engesztelő parolát várta, másik talán a hűségnek némi kis arát. Sok az — ember . . .

Szóval egy pár hónap múlva valósággal — dühöngeni fog itt a — béke. De habár csupa bokros olajág lesz is az ősi vármegyeház, a lezajlott harcoknak tanulságai vannak.

Mindenek előtt az, hogy Pandora szelencéjét kinyitogatni még ma sem tanácsos. Az ókor rossz szellemei még mindig raktározva vannak. Nemesak a politika, de a társadalmi, sőt személyi torszalkodások ördögei, a gyűlölködés, rágalom, gyanúsítás apró, de amint láttuk elég kártékony démonjai minden perczen előugorhatnak s veszélyeztethetik egy egész vármegye belbékéjét, fel-dulhatják a kivánatos egyetértést, az összhangot, a lelkek nyugalalmát.

De tárgyaljuk le az esetet még egyszer és utoljára higgadtan, teljes objektivitással.

Itt élt közöttünk egy férfi, a ki 12 éven át szolgálta, mint főjegyző vármegyéje ügyeit, nagy odaadással és szeretettel Minden tette, cselekvése előttünk folyt le. Ismertük képességét, tudását, karakterát, ismertük a hibáit jóval föléző erényeit s mert előáll egy — *indigéna* — itt biz a születés gyöngye kapocs, — ki elég vakmerő elhíntegetni a gyanúsítás lassan ölé, de biztosan ható mérget s ime akadnak nagyon sokan, kik nem saját jó szemeiknek hisznek s nem is az általuk kívül-belül ismert férfinak, de egy — előkelő idegennek, ki a vármegye periferiáján kívül él, ki nem ismeri a vármegye belső ügyeit, apró intrikáit, eselszövéseit, kit a születésén kívül vármegyéjéhez semmi sem csatol.

S ezzel be is fejezhetjük a jegyzetet, mert ami ezután jön, az nemesak tolnamegyei vonatkozású, de általános, — nemzeti bün.

Nekünk többé nem azzal a Somogyi Aladárval dolgozunk, ki ügyét úgy Simonsits Elemérrel, mint Dörgy Pál uralma lovasgiasap rendbe hozta, mi most az ország többi Somogyi Aladárjaihoz kívánunk szólni, ha ugyan gyenge szavunk hozzájuk jut, azokhoz, kik a közélet terén valóságos típus képviselnek már, a kik Catók, erkölcsös bírók, nem rosszakarathó, de csupán csak fizikai alapon, t. i., hogy a nagyhang messzebbre elhalatszik.

Egy sajátos jelenséget észlelhetünk ugyanis országiszerte, a parlamentben el nem mondott beszédeket rendszerint a vármegyei közgyűlési termekben mondják el. Mivel a t. Házban nem juthatnak szóhoz, beszélnek tehát honatyáinak a vármegyéken eleget.

S mivel a honmentésre odafenn nincs alkalom, a vármegyét akarják mindenáron — megmenteni.

Tisztelt képviselő urak, legyenek pedig egy kis türelemmel. Igaz, hogy most nem jó idők járnak a haza beszélésre, de tudjuk mi választók méltányolni a — hallgatást is. Ne méltóztassanak tehát a vármegyék más fontosabb hivatást szolgáló tanácskozási termét fiók parlamentté átváltoztatni akarni, legyenek ezek ama bizonyos római templomok, ahova az ellenségtől elvett fegyvereket felaggatják, — hogy ha kell kéznél legyenek, — de a vármegyék házaí semmi esetre se legyenek a visszavonás, torszalkodás, politikai gyűlölség tanyái, zárjunk ki innen minden szenvedelmet, bosszút, haragot, elfogultságot, előítéletet, mert nem szabad elfelednünk, hogy kiszolgokból nagyok születhetnek, így a gazdák jövő reménységét, a gyönyörűnek ígérkező vetést is nem óriás életfárfok gázolják agyon, de tönkre tehetik apró egerek is . . .

De bocsánat, az egér szó már igazán nem önökre értettük. Hogy is tehetnénk ilyet. Egyik újságíró kollégájuk, már ugy is megtette önöket: szájkosaras — orosz-lánoknak!

A főispán.

Sok szó esik most a főispánról. Mi voltunk talán a legelsők, akik megírni bátorokodtunk, hogy a mi békés, tetőtől talpig honett főispánunk személye is belevonatott az alispáni kérdés vitájába. Titkos kezek főispáni válságot szeretnének itt felidézni. A titkos kezek közé nem számítjuk ugyan sem Rátkay Lászlót, ki pártja hivatalos lapjában, a Budapest szerdai számában, nyíltan kifejezést ad ama nézetének, hogy függetlenségi vármegyébe függetlenségi főispán való, sem laptársunkat, a T. K.-t, melynek egyik cikkke elégedetlenkedik főispánunknak az alispán választásnál tanusított korrektt, de nem exponált állásfoglalásával; — de hogy valami főispán elleni szándék lappang a levegőben, erről többfelől hallunk regélni. Már a választások alatt be akarták feketíteni őt oda fenn, hogy így meg amegy darabontot pártol. Pedig, ha valaki úgy Apponyi Géza gróf volt az, ki teljes passivitásban, objektiv magatartásával egy-két elégedetlen ember kivételével az egész vármegye elismerését és meleg szinpathiáit szerezte meg. E téren érte a legnagyobb csalódás azokat, akik minden áron a zavarosban kívánnának halászni. A főispán állása nem a hogy megrendült volna, de úgy megszilárdult, hogy bizony hírlapi papirgaloecsinokkal nem igen lehet többé onnan kiostromolni. Mert mi történt? Nem az, amit szemére vetnek, hogy a régi rendszerrel fogott össze. Hisz a vármegyei bizottságok tagjainak két harmad része koalíziós s kérem tessék csak elővenni az alispánra szavazók névsorát. Az ellenpárton hányan, de hányan vannak még a vezetők között is olyanok, akik például a Pereszelnec való bizalom nyilvánításban előljártak, viszont Simonsits nagytöbbségét az elfogultságtól mentesen maradt koalíciós bizottsági tagok növelték meg 89-re.

Nem a politika volt tehát itt a főfaktor, a mozgató erő, de egyesek intrikája, antagonizmusa, mely a politika megtévesztő édesgyökér porában kívánta beadni a keserű pirulát. De biz a vármegye nem vette be. Főispánunk is tisztelettel félretette a — *kanalat*. Hasztalan tehát itt minden erőlködés. Főispánunkat nem csak a saját korrektt,

becsületes eljárása vértel minden támadás ellen, de ennek a vármegyének a lidércnyomástól felszabadult közvéleménye is.

Rátkay sajnálkozása.

Somogyi Aladár országgyűlési képviselő nagyhangú kijelentéseivel, kilátásba helyezett bizonyítékaival annyira meg tudta téveszteni az embereket, hogy még olyan éles látású férfiú, mint Rátkay László, az érdemes poéta is vakon hitt neki. Hogy a bizonyítékokat Somogyi ur meg fogja szerezni, kétségtelennek tartották, egyik szekszárdi nyomdában már intézkedtek is, hogy azok sokszorosítottassanak. A bizonyítékok azonban késtek, de még mindig bíztak Somogyi urban. Erdemes képviselőnk Rátkay még a választás napján is azt mondotta: várjuk meg a 6 órai gyorsvonatot. Nos a 6 órai vonat megérkezett, de elmaradtak Somogyi ur bizonyítékai, legfeljebb párbaj segédei érkeztek meg. Kiderült szóval, hogy Somogyi ur kezében egy makula mákszemnyi bizonyíték sincs, de egyebült sincs, így aztán megtette Rátkay László képviselő azt, amit mint becsületes embernek meg kellett tennie. Ertesülésünk szerint hosszabb levelet és nyilatkozatot küldött Simonsits alispánnak, a melyben kinyilatkoztatja, hogy ő Somogyi Aladár jelszavát becsületesnek áldozta s így mély sajnálkozását fejezi ki a történet felett.

A nyilatkozat publikálásra van szánva, így nem titok. Sokan azonban abban a véleményben vannak felőle, hogy az most már elkéselt, mert a — gyorsvonat — elment. Nekünk más a véleményünk. Jobb későn, mint soha. Elvégre is Canossába nem gyorsvonaton, de gyalog is el lehet jutni, sőt úgy is kell eljutni. Rátkay László férfias, becsületes lépésre szánta el magát, amikor az új alispánnak elégtételt szolgáltatott, ezért csak elismeréssel adózhat neki minden — elfogulatlan, igazságos ember.

Szabó Károly.

Szabó Károly országgyűlési képviselő bizonyára megfelel majd arra a kedélyes vádra, amelyben a T. K.-ben részesül Mányoky Gyula dr. ur részéről. Azzal van megvádolva, hogy nem „következetes,” nem „párthű.” „Hiveinek tiszta bort predikál a piacon, maga pedig összeszűrt vizet iszogat a vármegye házában.”

Hát köztéren szereplő embert ritkán ért ilyen méltatlan vád. Az alispán-választás kérdésében talán senki sem követett olyan nyílt, egyenes, puritán, becsületes eljárást, mint Szabó Károly. Kérték, fenyegették, megvádolták, de ő egy perczre sem tántorodott el meggyőződésétől. Nyíltan szembe állt pártvezérével, Kossuth Ferenczel s más miniszterekkel s meggyőzte őket az igazságról, úgy, hogy Kossuth Ferencz neki adott igazat s a Somogyi Aladár féle fiasó is teljesen őt — igazolta. Ő predikálta tehát a tiszta bort, s annyit mindenesetre elért, hogy nem csak vármegyéje, de a kormány is hálás lehet iránta, mert a beavatkozástól ő tartotta vissza, vagyis képletesen s. ólva, nagyon is jól tette, hogy a vizet megszürtte, mert bizon már azon a ponton állott odafenn a dolog, hogy a felzavart, a veszedelem csiráit magában rejtő posványos vízbe a kormány is belekóstol. — Az ő tetőtől talpig becsületes, nyílt, egyenes eljárása tehát nem gáncsol, de elismerést érdemel s hogy mennyit nőtt, erősödött a beléhelyezett bizalom s ezzel az ő népszerűsége, mutatja ez a kis

választási epizód. Szabó Károly az e hó 7-iki választások alkalmával, a Központi választmányba nem volt hivatalos jelölt. Hiba volt, hogy kimaradt a listából, de a közgyűlés spontán, minden kéréskedéstől ment állásfoglalása Szabó Károlynak, minden szerénykedése dacára, helyet biztosított ebben a bizottságban is. — S igaza volt, a közgyűlés sem töltött *zavaros vizet* a pohárba, de *tiszta bort*, kiszolgáltatta az igazságot annak a férfúnak, a ki maga is csak az — igazságot szolgálta.

Tolnavármegye rendkívüli közgyűlése.

Tolnavármegyének e hó 7-én ismét közgyűlése volt. Az egyes bizottságokat alakították meg.

Az érdeklődés most is igen élénknek mondható. Tele volt nemcsak a földszint, de a karzat is. Ugylátszik, hölgyeinket kezdi érdekelni a — politika, a szebbnél-szebb asszonyok és leányok fulasztó hőségben képek végig várni egy-két órás szavazást is . . .

De lássuk a közgyűlést.

Apponyi Géza gróf főispán megnyitván az ülést, napirend előtt a közgyűlésnek tudomására hozta, hogy kedves vendége van a törvényhatósági bizottságnak Döry Pál, békésmegyei főispán személyében; melegen üdvözlö a törvényhatóság nevében s egyuttal bejelenti, hogy a főispán bucsuzni kíván a törvényhatóságtól.

Ezután Döry Pál, főispán körülbelül a következő szavakkal bucsuzott el:

Méltóságos Főispán Ur!

Tek. Törvényhatósági Bizottság!

Köztudomású tény, hogy én innét el disponáltam. A napirend előtt azért kívántam felszólalni, mert kineveztetésem óta nem volt alkalmam, hogy elbucsuhszam a tekintetes törvényhatóságtól; most is csak annyit mondok, amennyit egy tisztességes, öreg szolga tisztességes távozásakor mondani szokott. Harmincz év óta szolgálom a tekintetes vármegyét; még az iskola pora sem hullott le ruházatomról, midőn Tolnavármegye közönsége atyai jóindulatából és előzékenységből részemre már is kijelölt egy szerény munkakört az élet iskolájából.

Ebből a szerény munkakörből mindig nagyobb és nagyobb munkakörre, utóbb a munkások első helyére, az alispáni székbe emeltem. Tizenkét éven át foglaltam el ezen előkelő helyet és élveztem érdemeimen túl is a tekintetes törvényhatóság bizalmát, majdnem a kényeztetésig s több ízben majdnem egész hatalma is reám bízott. Lelkiismeretem és önérzetem követeli annak kijelentését, hogy nem éltem egyikkel sem vissza, sem a bizalommal, sem a hatalommal; talán nem éltem velük teljes mértékben, de azt nyugodt lelkiismerettel elmondhatom, hogy sem a bizalmat, sem a hatalmat másra, mint a köznek javára, nem használtam.

Az én kis munkaszalomonál, hol az egyeseknek és az összességnek, szóval mindeneknek annyi érdekszálai futnak össze, egész tüzetességgel megismerkedhettem a vármegye viszonyaival s bár a járásokba nem mehettem ki annyiszor, amint szerettem volna, de azért a központban maradván is azonosítottam mégis magamat az emberek lelkivilágával s ott, a kis műhelyben erősödött meg bennem az a tudat, hogy nagyon sokat, mindent Tolnavármegyének köszönhetek s ezt a nagyon sokat, ezt a mindent akarom most megköszönni.

Fogadják érte hálás, mely köszönetemet s ha a megye részéről tapasztalt nagyfoku bizalom és szeretet dacára távozom a vármegyéből, nehogy e távozás a megye közönsége közül csak egyben is a háládatlan-ság érzetét keltse, legyen szabad kijelentnem, hogy úgy érzem, hogy ezt a vármegyét szerethetik sokan, de nálamnál jobban senki. Én boldoguláson, becsvágyam kielégítését a vármegyén kívül sohasem kerestem s ha így történt, hogy most távozom, ez nem változthatja meg háládatosságomat a vármegye iránt.

Az iskola szentélyére a tanítvány nem gondolhat hálásabban, mint én Tolnavármegye közszellemére. A legutóbbi idők politikai eszméiről és hullámzásaitól nem maradhattam mentesen én sem; de ez áramlatok sohasem sodorhattak magukkal annyira, hogy ne tiszteltem volna mindenkor szentség gyanánt azon hagyományokat, melyeket Tolnavármegye mindenkor hűségesen őrzött s a legutóbb is diadalra juttatott.

Ezzel a tudattal távozom s habár a válás fájdalmaitól nem maradhattam mentesen, mert ha egy kis csemetét ültetünk is, azt már két év múlva helyéből nehéz kihuzni; harmincz év alatt pedig annyi gyökérszálakat ereszt, hogy az átültetést fájdalom nélkül eltűnne lehetetlen és bár amott is szeretettel és bizalommal fogadtak, ami a válás fájdalmát enyhítheti, de annak elviselésére erőt csak az a tudat ad, hogy szeretett Tolnavármegyéből csak távozom, de el nem szakadok. Tartsanak meg jóindulatukban és emlékezetükben, de csak addig, míg figyelemmel kísérve ottani működésemet is, arra méltónak találják.

A lelkes eljenzéssel fogadott bucsuvétel után Jeszenszky Andor, megyebizottsági tag szólalt fel a következőképp:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes Törvényhatóság!

Engedje meg a tekintetes törvényhatósági bizottság, hogy néhány szóval válaszolhassak a távozó alispán ur bucsuzására. Ehhez jogot is formálok, mert mindketten ugyanazon időben, ezelőtt 30 évvel kezdtük a vármegyét szolgálni, ő, mint a vármegye tisztviselője, én pedig a vármegye bizottsági tagja. Nehéz ez a feladat, mert azt szeretném, ha én is oly ékes szavakkal tolmácsolhatnám a vármegye közönségének a válás feletti érzelmeit, amely ékes szavakhoz a vármegye közgyűlési termében szokva vannak. Abba az örömbé, hogy volt alispánunk főispán lett, belevegyl egy szemernyi önzés is s ez a mi büszkeségünk, hogy ime, Tolnavármegye tud kiváló férfiakat is nevelni a hazának, kiváló erőket juttatni a közigazgatásnak.

Eseteljem-e az ő hűségét, ragaszkodását és szorgalmát? Erre szükség nincs, ismertük mindnyájan; mégis, most, midőn távozik körünkől, legyen róla meggyőződve s ezt a vármegye szemébe is mondom, hogy kísérje őt a mi elismerésünk, szeretetünk és hálás köszönetünk.

Az elhangzott beszéd után felvételven a napirend, a tárgysorozat két első pontja szerint a vármegyei központi választmány újjaalakítása és a közigazgatási bizottság 1907. év végével kilépő tagjai helyének betöltése végett következett a választás, névszerinti titkos szavazással.

Szavazatszedő küldöttségi tagok voltak a legtöbb adót fizetők részéről: elnök gróf Széchenyi Sándor; tagok: Szabó Károly és Bernrieder János; jegyző: Szévald Oszkár; a választott tagok részéről: elnök: Jeszenszky Andor; tagok: Örfy Lajos és Weber János; jegyző: Jasek Sándor.

A beadott szavazatok összeszámlálása hosszú ideig tartott, főképp a választott bizottsági tagok szavazatának összeszámlálásával jó másfél óráig vesződött a küldöttség, mert itt igen változatos szavazatokat adtak le.

Végre úgy fél egy óra tájban elkészültek s ekkor gróf Széchenyi Sándor bejelentette az eredményt, mely szerint a központi választmányi tagokra beadtak összesen 126 szavazatot, ebből Örfy Lajos és Sztankoványzky János 112, Fördös Dezső és Vizsolyi Ákos 111, Tóth Károly, Jeszenszky Andor és Török Béla 110, Hanzély János és Szévald Oszkár 109, dr. Fent Ferenc 108, dr. Fröhvirth Jenő és Totth Ödön 107, Szeniczey Géza 106, Perczel József, dr. Leopold Kornél, ifj. Bernrieder József, Kovách S. Endre és Kurcz Vilmos 105, dr. Kramolin Gyula és dr. Szentkirályi Mihály 104, dr. Rolf Aladár, Döry Hugó és Forster Zoltán 103, László Lajos 102, Sass László 101, ifj. Leopold Lajos 96, Grünwald Lajos 86, dr. Schwetz Antal 85, Bernrieder János 60 és Szabó Károly 53 legtöbb szavazatot nyertek, tehát ezek központi választmányi tagokul megválasztottak.

A közigazgatási bizottsági tagokra beadtak 125 szavazatot; ebből esett Kovách S. Endrere 123, Bernrieder József 121, Jeszenszky Andorra 114, Török Bélára 110 és Perczel Dezsőre 100 szavazat s így, mint legtöbb szavazatot nyertek, a közig. bizottság tagjaiul megválasztottak.

Ezután következett az állandó választmány újjaalakítása. Felkiáltással megválasztottak: gróf Apponyi Sándor, Bartal Béla, Boda Vilmos, gróf Benyovszky Rezső, Bernrieder József, Bernrieder János, Csapó Vilmos, dr. Fent Ferenc, Fördös Dezső, dr. Fröhvirth Jenő, Hanzély János, Hainrikffy Pál, Jeszenszky Andor, dr. Kammerer Ernő, Kovách S. Endre, dr. Leopold Kornél, Leopold Sándor, Návay Emil, Örfy Lajos, Pál János, Perczel Dezső, Rátkay László, Sass László, dr. Schwetz Antal, dr. Steiner Lajos, Streicher József, Szabó Károly, gróf Széchenyi Sándor, Sztankoványzky János, Török Béla, Weber János és Vizsoly Ákos.

Ugy az előző, mint ezen választás alkalmával az egyes neveket a jelenlevő bizottsági tagok harsány eljenzéssel fogadták, Perczel Dezső és gróf Széchenyi Sándor nevének említésénél azonban perczekig taró, hosszas eljenzés és taps jelezte a köztetszést, Boda Vilmosra pedig, miután ellenjelöltet állítottak, felállással szavaztak.

Az állandó bíráló választmány tagjai lettek: Boda Vilmos, dr. Leopold Kornél, Jeszenszky Andor, Sztankoványzky János és Török Béla.

Az igazoló választmány tagjai a főispán által kinevezve: elnök Örfy Lajos, tagok Návay Emil, ifj. Weber János és Kurcz Vilmos; választottak: dr. Mayer Gyula, dr. Fent Ferenc, Szondy István, Tóth Károly és Leopold Sándor.

Közegészségügyi bizottság: Bodor György, ifj. Leopold Lajos, Török Béla, Tenczlinger Lajos, Szeghy Sándor, Tóth Károly, Nagy György Hangonyi, Vileczek Sándor, Pámer Pál Jilling, dr. Káldi Gyula, Kelecsényi Ambrus, dr. Kiss Ernő, dr. Pirnitzer Béla, Hauck Antal, Marhauzer Imre, dr. Szász Endre, Grünwald Lajos, Mechwarth Ernő és Veszelei Zsigmond.

Adófelszámolási bizottság: Török Béla, Leopold Sándor; póttagok: Szondy István és dr. Martin József.

Adókövető bizottság a bonyhádi területben: Szinger Bálint, Galandauer Gyula;

<p>Sirolin</p> <p>Ennel az étvágyat és a testét, megemelteti a köhögést, vándorokat, éjjeli izmokat.</p>	<p>Tüdőbetegségek, hurutok, számköhögés, skrofulozis, influenza</p> <p>ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.</p> <p>Mint hogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.</p> <p>F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)</p>	<p>„Roche”</p> <p>Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Ára tizenkét 4.— korona.</p>
---	--	--

póttagok: Rück János és Galandauer Ábrahám.

Járásai mezőgazdasági bizottság: a központi járásban: ifj. Leopold Lajos, Návay Emil, Tenczlinger Lajos, Tomcsányi Lajos és Apáth Alajos; póttagok: Molnár József, Horváth József és Zsikó Péter. A völgyeségi járásban: Forster István, Spitzer Gyula, Döry Frigyes, Perczel Dezső; póttagok: Rózsai Elemér és Villinger Márton. A simontornyai járásban: Óvári Ferencz, Kollmann Gyula, Pesthy Endre; póttagok: Dubniczky László és Rieder Ödön. A dunaföldvári járásban: Jó Dömötör Károly, Madi Kovács János, Bakay Dezső és Hanzély János; póttagok: Forster Arthur és Daróczy Zoltán. A tamási-i járásban: Perczel József, dr. Kammerer Ernő és Kovarcz József. A dombovári járásban: Hainrikffy Pál, Szabó Lajos és Jeszenszky Andor; póttag: Parragh Béla.

A borellenőrző bizottság tagjai, Szekszárd és vidéke: elnök Tóth Károly, tagok: Felső Károly, Molnár József, Steinsdorfer József, Máthás Kálmán, Tolna és vidéke: elnök: Vittinger Sándor, tagok Szauder József, Guld János, Tenczlinger Lajos, Buday János. Bátorfő és vidéke: elnök Tafner János, tagok: Rüll Nándor, Kammerman Mátyás, Eichardt József, dr. Kovács Bálint. Völgyeségi járásba: elnök dr. Schall Kálmán, tagok: dr. Berde Mózes, Lutzenburger József, Marhauser Imre, Lengyel Zsigmond. Simontornyai járásba: elnök: dr. Keck László, tagok: Sass László, Liptai Ferencz, Bévardy Lajos, Leicht Ferencz. Tamási és környéke: elnök: dr. Parragh Béla, tagok: dr. Fröhlich Jenő, id. Tóth István, Braun Fülöp, dr. Piringer József. Felsőreg és környéke: elnök: Végh János, tagok: Zrinyi István, Merbl Fülöp, dr. Fehér Soma, K. Varga Ferencz. Ozora és környéke: elnök: Megygyesi István, tagok: Baráth János, Gábor József, Csibai Ferencz, Rajna Ferencz. Dombovári járásba: elnök: Szallós János, tagok: Jeszenszky Andor, Veszelei Zsigmond, Csery István és Hainrikffy Pál.

Paks és Dunakömlődre: elnök: Készmárky Iván, tagok Györfy József, Hanol Ferencz, Fördös Géza, Schmidt Ferencz. Dunaföldvára: elnök: Schmidt László, tagok: Bodor György, Cseryvánszky Imre, Halm Gyula, Gauzer Ignác. Böleske és Madocsára: elnök: Forster Arthur, tagok: Molnár Sándor, Szakács György, Szőke Mihály, Kovács Ferencz. Dunaszentgyörgy és környéke: elnök: ifj. Eötvös Károly, tagok: Jó Dömötör Károly, Csehák János, Koleszár Ferencz, Székely Géza. Nagydorog és környéke: elnök: Kurz István, tagok: Kenesei Vilmos, Tomka Gusztáv, Schmidt Pál, Blazer Ferencz. Gindicsaládba: elnök: id. Bernrieder József, tagok: báró Schell József, Apáth Alajos, Szarka Dezső és ifj. Kis Pál.

A Styrum Lymburg alapítvány felügyelő választmányába: Forster Zoltán és Pál József, a jegyzői nyugdíjalap választmányába Forster Zoltán és dr. Szentkirályi Mihály, a népnevelési bizottságba Termeg János választották be. A tisztí ügyészt helyettesíteni hivatott ügyészre Török Bélát választották meg.

Az ülés befejezése előtt Apponyi Géza gróf, főispán törvényadta jogánál fogva ki-nevezte tiszteletbeli ügyészül dr. Schwetz Antal bonyhádi ügyvédet, tb. árvaszéki ülnökül Végess János árvaszéki jegyzőt és az üresedésben levő vármegyei központi köz-igazgatási gyakornoki állásra Döry Jenőt; kik a közgyűlés színe előtt le is tették a hivatalos esküt. Jegyzőkönyvhitelesítésére: Bodnár István és dr. Leopold Kornél küldettek ki. Ezek után a főispán az ülést bezárta.

Simontsits-bankett.

A Szekszárdi Kaszinó elnökének, Simontsits Elemérnek, Tolna vármegye alispánjává történt megválasztását kedves alkalmul használta fel arra, hogy a kaszinó felvirágoztatásán fáradozó munkálkodó igazgatóját ünnepelje.

Dr. Kramolin Gyula helyettes igazgató kezdeményezésére a kaszinó tagjai Simontsits

Elemér tiszteletére a kaszinóban folyó hó 4-én este pompásan sikerült lakomát rendeztek.

A közvacsorán, melyen a kaszinó tagjai közül 150 vettek részt, a legközvetlenebb melegség, fesztelen jókedv és lelkes hangulat uralkodott, amely ünneppé avatta a lakomát, mint ahogy ünnepi hangulatot kelt a családtagok lelkében a családifőt érő kitüntetés.

A vacsora felett az első felköszöntőt dr. Kramolin Gyula helyettes igazgató mondotta az ünnepeltre, aki viszont a kaszinó tagjaira üritette poharát. Kramolin Gyula dr. magas szárnyalású felköszöntője ez:

Mélyen tisztelt Uram!

Engedjék meg, hogy ezuttal hivatalból magamhoz ragadjam az első felszólalás jogát, hogy mint a kaszinó tagjainak szívében lüktető érzések és értelmi erők együttes, közös eredője, reflektorként rávilágítsak azon okokra, melyek mai összejövetelünket létrehozták!

Feladatomban *könnnyű és örömteljes!*
Könnnyű, mert nincs könnyebb szerep a reflektorénál, amely önére jöböl mit sem adhat, abból, mire sem képes és csupán csak a kivüle eső 300 ampére erejű fényforrás sugarainak a passzív visszatükrözője; *könnnyű* a feladatomban, mert ha a gyengesség elfogódását érzem is, egy 300 fónyi intelligens testületnek, — *egész kaszinónknak* — osztatlan egyértelműségét tudom e kérdésben magam mögött. De t. Uram, *örömteljes* is a feladatomban, mert nem hiszem, hogy *nagyobb* öröm is léteznék igaz lelki férfiak előtt, mint ha a *rágalom sarában meghurczolt becsületet fényesen diadal-maskodni látják!*

De nem akarok elkalandozni kaszinónk meghitt falai között, é falak között, ahol az igazgatói széket a *győztes* és pedig az *igazságos megyei közvélemény erejével győztes* alispán tölti be, csak konstatálni kívánom, hogy *igazgatónk*, *Simontsits Elemér* a vármegyei közgyűlés *impozáns többségének minden pártállástól független* akarata az alispáni székbe emelte!

Vannak talán, vagy legalább is lehetnek, akik az *igazgatói és alispáni* szék között semmitéle összefüggést sem látván, szavainknak illetlen kapcsolatát nehézményezik. Amde Uram, a *közhatalom gyakorlására való hivatottság* azon frigyből születik, melyet a *szellemi rátermettség* köt a *polgári erényekkel*. A *polgári erényeknek* pedig, valamint a közhatalomra kvalifikáló *erkölcsi kvalitásoknak*, ez a kaszinó fennállása óta mindig a legjobb *melegágyát*, a *legjobb iskoláját* képezte! S aki *ebben* a társadalmi iskolában, *ebben* a nevelő-intézetben annyi éven át *első emmi-nensként* ragyogott előttünk, az az alispáni székben sem láthat egyebet, mint *azon* jellembeli tulajdonságok prémiumát, melyek *őt ill*, a *mi körünkben* is, az igazgatói székbe ültették!

A kaszinó, Uram, társadalmunk intelligens, művelt elemeit *egyforma joggal*, a *teljes egyenlőség alapján* összekapcsoló intézmény, ahol *sohasem* az dönt, hogy valaki *micsoda*, *milyen állást* tölt be, hanem, hogy *kicsoda*, *milyen az egyénisége*? Késsz merész hasonlattal az *egyéni érték mázsálójának* merném nevezni, ellentétben a külvilággal, ahol a ranglétra és más efféle körülmények határoznak. S aki *ebben* a környezetben, *ebben* az intézményben el tudta érni azt, hogy benne *sohasem valamil*, hanem *valakit*, *sohasem a főjegyzőt*, hanem *Simontsitsot*, az *embert* láttuk, az *ilyen* férfi az ő markans egyéniségének *érezsúlyával* ránehezdedhetik ugyan az *alispáni* székre is, de az alispáni szék az *ő egyéniségének nagyobb súlyt ne-n adhat!*

Es mégis, örömtől repeső szívvel tapsolunk az *ő* diadalának és az öröm lelkesedésével jöttünk össze az ünnepelésre! Miért? Azon meggyőződésből, hogy az *alkotó erő*, melyet kaszinónkban is annyi emlék hirdet s mely hervadhatatlan érdemekkel fűzi és láncolja *őt* hozzánk, *ott*, abban a *nagyobb és szélesebb* hatáskörben még sokkal szabadabb szárnyalást vehet és még *sokkal jobban* fejtheti ki és hasznosíthatja magát a *közélet javára!*

De itt, e pontra érve Uram, egy aggodalmat sem titkolhatok el!

Bocsásson meg a mi szeretett igazgatónk, ha indiszkréziót követek el, és egy vele folytatott magánbeszélgetését — talán akarata és intenciója ellenére — nyilvánosság elé viszem! O azon aggályának, azon sejtelmének adott kifejezést, hogy az a természetes tisztelet, melylyel társadalmunk az alispáni székre kötelességszerűen föltekint, talán *bénítólag* hathatna arra a fesztelen, *cordiális, kaszinói szellemre*, mely *őt ill*, közöttünk „*primus inter pares*”-sé teszi s ennek a fontos kaszinói érdeknek, a tagok fesztelenségének, kész volna igazgatói mandátumát is *feláldozni!*?

M. t. Uram! En *sohasem* hallottam, hogy a szabadságszerető tiroli nép *kevesebb* szabadsággal vadászná az *ő* örögfőjén, vagy *kevesebb* szabadsággal vadászná a zergét *azért*, mert az *ő* grófja a császári koronát is a fejére rakta! Ha pedig ez a császár — leszállva fényes trónusáról — elvonul az *ő* tiroli hegyei, az *ő* tiroli népe közé, *mindig le szokta vetni az *ő* fényes császári palástját* és ismét magára öltve a *tiroli nép egyszerű loden-kabátját*, ezzel versenyezve, *ő* maga is *fesztelen szabadsággal* kergeti a zergét!!

Mi nekünk *szükségünk* van reá és nem azért vettünk *aktív részt* az *ő* *koronázásában*, hogy ezért cserébe most *elvezítsük!*

M. t. Uram! Visszatérve a reflektor szerény szerepéhez, én az én poharamban egy *szimbolom* látok: *összes tagtársaink közös örömeinek a szimbolomát*, melynek tartalmához minden tagtárs szíve egy-egy, szeretettel meleg cseppjével adozott. En, Uram, *ezt* a poharát, a *kaszinó nevében* ezennel igazgatónkra, *Simontsits Elemérre*, Tolna vármegye *új alispánjára köszöntöm!* — Eljen!

Felköszöntőt mondottak még Simontsitsra: Nyitrai Lajos, dr. Fent Ferencz, dr. Rubinstein Mátyás, Rill József, Hazslinszky Géza, Györfy Benő és dr. Szász Endre. Szabó Károly képviselő Simontsits családjára emelt poharat, Simontsits Szabó Károlyt, a három jelenlevő, különböző felekezettől kész, majd a hatóságok jelenlevő fejeit él-tette. Wigand János a völgyeségi járást képviselő bonyhádiakra, Halász Géza ifj. Leopold Lajosra, utóbb Fink Kálmán kir. tanácsos pénzügyigazgatóra, Szepessy Kálmán a szekszárdiakra, dr. Gyenes József a vármegye és törvényszék közötti jó egyetértésre, Nyitrai Lajos Örfy Lajosra, majd Wigand és Krammer igazgatókra és Ágoston István kir. táblai bíróra, dr. Kramolin Gyula a sajtó képviselőire: Bodnár Istvánra, dr. Leopold Kornélra és Földvári Mihályra, később dr. Szász Endrere, Molnár József dr. Kramolin Gyulára és dr. Pesthy Pálra, majd Pápay István műzsi jegyzőre, később dr. Kramolin Gyulára, Dömötör Miklós a hölgyekre, dr. Szász Endre dr. Kramolin Gyulára, dr. Pesthy Pál Bezerédj Pálra mondottak lelkes felköszöntőket. A mulatság a késő éjjeli órákba benyult.

Indolencia.

Megvallom, hogy ezen címet nagyon sokáig kerestem. Sokáig azért, mert tulajdonképpen sokkal erősebb, de található kifejezést kellett volna jelen soraim fölé alkalmaznom. De — bár teljes joggal zudithatnám a fejére annak akit illet, — méltó haragom és felháborodásom összes dorongvastagságu, kőke-ménységü és ólomsúlyu gorombaságait, — tekintve a helyet, ahol bosszuságomnak kifejezést óhajtok adni — türtőztetem magamat s az érdemes olvasóra, de különösen azokra bízom a megfelelő kifejezést megállapítani, akik velem együtt a Döry féle diszebeden tönkre tették magukat.

Nem tudom és nem keresem, hogy kit terhel a felelősség azért, hogy a f. hó 7-én a Szekszárd szálló nagytermében megtartott diszebeden körülbelül 130 ember hirtelen elpusztulának — vagy ami talán még rettenetesebb — egy egész életre terjedő súlyos kórveszélynek volt kitéve.

Az illető hatóságnak lesz szoros és feltétlenül szigorú feladata az ügyet sürgősen megvizsgálni és azt, aki végeredményben ebben a tömeggyilkossági szándékban a ludas, a jól megérdemelt megfelelő állami gondozásba juttatni.

Mert kérem szépen, az nem melegség, hogy aki fázik, az ne menjen oda, hiszen valakinek ez ünnepségen mégis csak jelen kellett lenni s aki arra vállalkozott, hogy oda megy, abban a jogos feltevésben ment oda, hogy drága pénzéért megfelelő kiszolgálásban fog részesülni. Az aláírás kötelező is volt, tehát aki a résztvételre jelentkezett, hogy úgy mondjam, kényszerítve is volt ott maradni, mert ezer ember közül egy akad olyan, aki — amikor egy köztisztviselőben és közszeretben álló egyén bucsulakomáján jelen is szeretne lenni és amellet még azt is tudja, hogy ha nem marad is ott, a négy koronája azért csak eluszik — ott hagyná a lakomát azért, mert a terem hideg.

Formális törbeccsalás, visszaélés az emberi gyengékkel, az emberek egészsége és pénztárczája elleni merénylet az ilyen — a legszerényebb kifejezéssel élve — lelketlen és szemérmetlen eljárás, amelynek megtorlására kell, hogy az illetékes faktorok megfelelő paragrafust keressenek és találjanak.

Nem mulaszthatom el ez alkalommal rámutatni arra a képtelen állapotra, mely a mi szállodai nagytermünk minősége és felszerelése tekintetében dühöng.

Rá kell mutatnom azért, mert a tárgyalat incidens azzal szorosán összefügg.

Ugyanis évtizedek óta, amióta ez a szerencsétlen — úgy egészségi, mint közbiztonsági tekintetben a legalaposabban kifogásolandó verem (nem pedig terem, mert hiszen egy silány létránál is gyatrább lépcsőn úgy kell bele lemászni) fennáll, mindenki, tehát, kedves városatyáink is jól tudják, hogy a z

téli időben oly hideg, hogy minden ily időben rendezett mulatság részesei meghűlve, betegesen kerülnek ki onnan.

All ott egy nagyobb és a karzaton egy kisebb cserépkályha — mindkettő együttvéve —, ha nem sajnálnák bele a fát, éppen elegendő volna arra, hogy egy nagyobb polgári ebédelt fűtsön.

Ugy áll ott a két siket alkotmány, mintha csak az elmúlt községi (de tulajdonképpen „kőbányai“) gazdálkodásnak emlék oszlopai akarnának lenni. A zárt ablakokhoz állani senki ne merjen, mert a léghuzam még a legnehezebb bundáskucsát is lefújja fejéről.

Szellőzéstől gondoskodva van, de úgy mint a legutolsó falusi korezmának a közös ivójában. T. i. van a menyezeten vagy 12 lyuk, amelyen át az isten hidege betódul ugyan, de a füst, gőz és bűz nem fér ki rajta.

Kétségbeejtő állapot van a teremben való le és kijárás tekintetében.

Ezt különben már előbb kellően jellemeztem s így megemlíthetem mindjárt azt a díszes mellék-kijárást (az égbe), mely hátul a színpadon egy a mellékkapu bejárat feletti rozoga erkélyre nyílik s amely tulajdonképpen szintén szellőző lyuk, mert az ott lévő rozoga ajtószárny talán be sem csukható.

A ruhatárnak csufolt fűkék eltekintve attól, hogy oly piszkosak, hogy inkább gondozatlanul maradt illemhelynek tekinthetők, téli időben nem lévén fűthetők, a teremben meghűlő alakok kabátjának, ruhájának kellő lehűtésére szolgálnak, hogy a tüdőgyulladás-hoz a jégborogatás is készen álljon.

Ha most még tekintetbe vesszük, hogy tüzveszély vagy csak nagyobb ijedtség esetén is a teremben lévő 90% a okvetlenül bennpusztul, azt hiszem, mindezek elég súlyos okok arra nézve, hogy addig, amíg szerezett új polgármesterünk seprője oda is eljut, tisztelt rendőrhatalóságunk a törvényszabta joga, de egyszersmind kötelességénél fogva is, városunknak ezt a szennygödört haladéktalanul lezárassa.

Toth Henrik
kir. főmérnök.

HIREK.

— **Főuri esküvő.** Említettük már, hogy *Apponyi* Károly gróf főhadnagy, *Apponyi Géza* gróf főispánunk fia e hó 22-én esküszik örök hűséget *Windisch-Graetz* Aglájára hercegnőnek. A házasságkötésnek sok hivatalos előzménye van. Így *Simontsits* Elemér vármegyei alispán az 1894 évi XXXIII t. cz. 57 §-a alapján e hó 7-én adta ki azt a „Felmentvényt“, amely a nevezett házassulókat a Magyarországon kívül kötendő házasságnak Magyarországon leendő kihirdetése alól mentesíti. A felmentvény adatai szerint a vőlegény neve nagyapponyi gróf *Apponyi* Károly nőtlen, főhadnagy, rom. kath., született 1878 aug. 28-án Hőgyészen. Lakhelye: Lemberg, pl. Bema 5. magyar állampolgár, illetősége Tolnavármegye, simonytornyai járás, Hőgyész. Szülei: nagyapponyi gróf *Apponyi* Géza és sárvári és felsővidéki gróf *Széchenyi* Paula. A menyasszony: hercegné *Windisch-Graetz* Aglája, rom. kath., született 1887 január 11-én Tachauban, lakik Rengasse 12. osztrák állampolgár, illetőségi helye Böhmen, Tachau, szülei: hercegné *Windisch-Graetz* Alfréd és neje hercegné *Auersperg* Mária.

— **A jegyzők tisztelgése.** A tolnavármegyei községi és körjegyzők egylete folyó hó 7-én bucsuzott el testületileg vármegyénk volt alispánjától. A jegyzőket *Klimes* Antal, hőgyészi főjegyző, egyleti elnök vezette, aki melegségtől áradó szavakkal mondott bucsut a volt alispánnak. *Döry* Pál főispán meghatva köszönte meg a jegyzők megemlékezését és kijelentette, hogy mindig szeretettel fog vissza emlékezni a jegyzői karra. *Döry* Pál főispántól *Simontsits* Elemér alispánhoz vonult a küldöttség. Szónokuk itt is *Klimes* Antal volt. *Klimes* szépen átgondolt beszédben üdvözölte az új alispánt. Nem a hatalom képviselőjéhez jöttek, hogy maguknak kegyet

biztosítsanak, hanem a vármegyei közigazgatás fejéhez, hogy a községek és a közjó érdekében kifejtendő munkásságukhoz támogatást kérjenek. *Simontsits* Elemér alispán megköszönvén az üdvözlést, biztosította a jegyzői egyletet, hogy a községek minden ügyben készséges támogatást találnak benne. Kéri a jegyzőket, hogy minden közügyben forduljanak hozzá bizalommal, hogy így ő maga is megismerje a vármegyei községeinek minden közérdekét. Végül biztosítja a jegyzői kart arról, hogy nálánál igazabb barátjuk az alispáni székben meg nem állt. *Forster* Zoltán vármegyei főjegyzőnél is ugyan ezzel az alkalommal tiszteltet a jegyzői kar. Az új főjegyző szívesen fogadta a tisztelgőket s a jó közigazgatás érdekében kérte a bizalmukat s biztosította a küldöttséget, hogy a községek érdekeit mindig szíven fogja viselni.

— **A Simontsits könyvtár.** A *Simontsits* könyvtár rendezését *Leopold* Lajos, *Kramolin* Vilmos befejezte. A könyvek szakok szerint elosztva, számozva, jegyzékbe foglalattak. A kötetek száma 1054. Az értékes sociológiai könyvtárt már e héten átadják a közhasználatnak.

— **Az alispáni hivatal átadása.** *Döry* Pál főispán f. hó 9-én adta át az alispáni hivatalt utódjának, *Simontsits* Elemér alispánnak.

— **A Szekszárdi Kaszinó új tagjai.** A Szekszárdi Kaszinó választmánya f. hó 10-én ülést tartott. Új tagokul felvették: *Kamniszky* János p. ü. titkár, *Kiss* Jenő Ernő gyógyszerész, dr. *Redek* Béla kórh. orvos, dr. *Kálmán* Ernő orvos, *Spitzer* Gyula nagybíró, ifj. *Stetka* Péter mív. mérnök, *Miklós* Aladár gyógyszerész, *Steiner* Jenő gazdatiszt, *Mehrwerth* Árpád joggyakornok, *Döry* Sándor járási írnok, *Workó* Ferenc ny. cs. és kir. főhadnagy, selyemgyári tisztv., *Hock* István állomásfőnök, dr. *Parragh* Béla kir. törvsz. jegyző. Ez alkalommal megrendelték a múlt évben járatott összes lapokat. *Engelbrecht* Edét a tagok sorából kitörölték s *Boda* Vilmosnak a választmányi tagságról való lemondását tudomásul vették.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A pécsi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. *Sass* István ügyvédjelöltet, mint dr. *Müller* Ferenc, szekszárdi ügyvédnél és *Visy* Imre ügyvédjelöltet, mint dr. *Visy* Lajosnál joggyakorlaton levőket az ügyvédjelöltek listájába felvette.

— **Eljegyzések.** *Komját* *Komját* Sándor, szekszárdi kir. államépítészeti hivatali mérnök eljegyezte *Zombán* *Keller* Paulát, *Keller* Sebastyén alatorvos leányát. — *Reklorisz* Károly nagybecskereki kir. törvényeszéki bíró eljegyezte *Mikos* Annát, *Mikos* Géza táblabíró leányát. — *Galambos* István harczi kántortartó eljegyezte *Györke* Erzsikét Devecserből.

— **Döry Pál ünneplése.** Tolnavármegye volt alispánjának, *Döry* Pálnak, Békés vármegye főispánjává történt kinevezése nyilvánosságra juttatja a vármegye volt alispánja iránt érzett tiszteletet. Így a főispán szülőhelyének, Tevel községnek képviselőtestülete diszpolgárává választotta meg, folyó hó 7-én pedig Szekszárdon, a Szekszárd Szálló nagytermében nagy lakomát rendeztek tiszteletére, melyen az az napi megyegyűlésre bejött megyebizottsági tagok nagy számmal vettek részt. Az ebédnél az első felszóló *Apponyi* Géza gróf főispán volt, aki úgy, mint *Simontsits* Elemér, *Széchenyi* Sándor gróf, *Szabó* Károly, dr. *Szentkirályi* Mihály, dr. *Fent* Ferencz, *Orffy* Lajos és *Hazslinszky* Géza *Döry* Pálra emeltek poharat. *Döry* Pál hosszabb beszédben köszönte meg az ünneplést, majd *Simontsits* Elemért és *Széchenyi* Sándor gróftól elvett. Dr. *Leopold* Kornél *Apponyi* Géza gróf, *Wéber* János képviselő *Simontsits* alispán egészségére üritett poharat. Az ebéd felett lelkes hangulat uralkodott s hogy négy órára mégis asztalt bontottak, a rosszul fűtött helyiségnek tudható be. Mert bizony a legmelegebb érzés sem ellensúlyozhatja a terem fagyasztó hidegét.

— **Széchenyi Sándor gróf átirata.** *Lapunk* egyik számában már megemlékeztünk *Széchenyi* Sándor gróf, v. b. t. t., vármegyénk volt főispánjának azon hazafias csele-

kedetéről, hogy a vármegyei közgyűlési terem számára II. Rákóczi Ferenc fejedelem arczképének másolatát megszerezte. Tolna vármegye alispánját a kép odaajándékozásáról a következő levélben értesíti.

„Nagyságos Alispán Ur!

Kammerer Ernő, az orsz. képtár Igazgatója Ö Meltósága lekötözött közbenjárásával sikerült a II. Rákóczi fejedelem által annak idejében a szász választó fejedelemnek adott eredeti arczkép szakavatott kézből származó másolatát megszerezni, s örömmel ragadom meg az alkalmat ezt a vármegyémnek felajánlva, kiegészíteni a törvényhatóság tanácstermébe szánt „hazánk nagy alakjai gyűjteményét“, mely hivatva lesz utóbbi nemzedékeknek az ezek iránti kegyeletet megőrizni.

Fogadja a mélyen tisztelt vármegyei közönsége e szerény adományomat az irántam oly sokszor tanúsított kegyes jóindulatáért még mindig csak tökéletlenül kifejezett háláérzetem jeléül.

Kiváló tisztelettel nyilváníttásával Nagydorogon, 1908. január 5-én

gróf *Széchenyi* Sándor.

— **Uj jogtanár.** Dr. *Samassa* József egri bíboros érsek dr. *Módy* László kitűnő képzettségű pécsi ügyvédet az egri lyceumi jogakadémia tanárává nevezte ki a büntető jogi szakmákra. Gratulálunk a szép kitüntetéshez.

— **Dr. Schwetz Antal felebbezése.** Dr. *Schwetz* Antal bonyhádi ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag Tolna vármegye törvényhatósági bizottságához felebbezést adott be az ellen, hogy a múlt évi december hó 30-án tartott tisztújító közgyűlésen az ugyanakkor állásukról lemondott tisztviselők a választásnál szavazati joggal bírtak. A felebbezésben egyúttal a közigazgatási bíróságot arra kéri, hogy hozzon elvi jelentőségű határozatot, melyben mondja ki, hogy a tisztújító közgyűlésen állásaikról lemondó tisztviselők a választás alkalmával ne bírhassanak szavazati joggal. — Magát a választást nem felebbezte meg.

— **Wosinsky keleti szobája.** *Wosinsky* híres, szépségű keleti szobája alighanem elkerül Szekszárdról. Az állam megbecsülte 6000 koronára, bár három-négyennyibe került, de nem hajlandó átvenni a muzeum számára. Most *Wosinsky* István dr., az elhunyt tudósnak testvére levelet írt dr. *Leopold* Kornélhoz, hogy nem lehetne-e a kérdéses keleti szobát itt árverés útján értékesíteni? mert ha nem, úgy dr. *Kammerer* Ernő tanácsára Bécsbe küldik el, ahol nyilvános árverésre bocsátják. Mi véteknek tartanók, ha híres tudósunk büszkesége így elkallódnék, rajta tehát, gonoljunk ki valamit, hogy itt maradjon.

— **Esküvők.** *Simon* Géza, nagyatádi méntelepi cs. és kir. főállatorvos folyó hó 4-én esküdött örök hűséget *Aparon* *Teer* Margitnak, *Teer* Ferenc földbirtokos leányának. — *Holndonner* Béla cs. és kir. alhadbíros ma tartja esküvőjét. Szegeden néhai *Schmidt* Imre volt szekszárdi kir. törvényeszéki bíró leányával *Margittal*. — *Breuer* Miksa paksi divatúru kereskedő f. hó 12-én tartja esküvőjét *Galántán* *Fridlich* Malvinnal.

— **Hivatalok ügyforgalma.** Tolnavármegye alispáni hivatalához az 1907. évben beérkezett 14510 alispáni és 4331 közigazgatási ügydarab; továbbá 5057 utlevél. Ezen utóbbi számot összehasonlítva az 1906. évben kiadott utlevelek számával, (3690) az elmúlt esztendőben 1367 utlevéllel több adatott ki, mint az előző évben.

A kir. törvényszéknél: polgári ügy 10225 büntető ügy 6203. A telekkönyvi hatósághoz 10581 drb. érkezett be. A szekszárdi járásbíró-sághoz: Sommás per: 1579. Fizetési meghagyási ügy 782. Örökösödési ügy 861. Végrehajtási ügy 881. Megkeresés polg 142. Büntető ügy 1040. Összesen 5288 ügydarab.

A szekszárdi kir. ügyészséghez: Az iktatóba beérkezett 6785 büntető és 235 elnöki szám, feljelentés érkezett 1094.

— **Pályázat.** A pécsi ítéltáblánál joggyakornoki állásra két heti határidővel pályázat van hirdetve.

— **Közgyűlések.** A Szegzárdi Népbank évi közgyűlését folyó hó 19-én tartja meg. Az alsónyeki tejszövetkezet folyó hó 26-án tartja közgyűlését.

— **Tisztelgés.** A szekszárdi róm. kath. olvasóköri folyó hó 6-án tisztelgett dr. Fent Ferenc plébános, szentszéki tanácsos, egyházi elnök vezetése alatt Döry Pálné ömél-tőségánál mint egyesületi zászlóanyánál és Döry Pál főispánál. A küldöttségben részt vettek az egyházi elnökön kívül: Szabó Géza hittanár, ügyvezető elnök, Varga Ferenc főgimnáziumi tanár, alelnök, Vesztergombi Antal világi elnök és több egye-gyesületi tag. Dr. Fent Ferenc szép beszédben bucsuzott el a zászlóanyától, aki biztosította a kör tagjait, hogy mindig szívesen emlékszik vissza az egyesületre. Ezután Döry Pál főispán köszöntö meg a tisztelgést.

— **Halálozás.** Keplinger Géza kir. telekkönyvvezető Szekszárdon folyó hó 4-én 47 éves korában elhunyt. A derék, puritán jellemű tisztviselőt sokan tisztelték, barátai pedig, kiváló egyéni tulajdonságai miatt, igaz szeretettel vették körül. A boldogult hült tetemét folyó hó 6-án temették el óriási részvét mellett. A temetésén a kir. törvényszék tisztviselői Hazslinzy Géza törvényszéki elnök vezetése alatt testületileg vettek részt. A család koszorúin kívül koszorút helyeztek a ravatalra a kir. törvényszék, az ügyvédi kar és barátai. A korán elhunyt telekkönyvvezetőt neje, Schleinig Emilia és fia Keplinger Géza fiúmei számgyakornok gyászolják.

Városunkban Triebler Ilma urhölgyet súlyos betegség érte. Testvére özv. dragumirestyei Vlachovics Szilárdné szül. Kistéri Triebler Paulina f. évi január 6-án, életének 60-ik évében Nemeteméren elhunyt. 8-án temették el nagy részvét mellett. Halálát gyászolják: ifju hajnikai Bobar Gyuláné szül. dragumirestyei Vlachovics Melanie, dragumirestyei Vidor cs. és kir. huszár-főhadnagy, dragumirestyei Vlachovics Constancia és Vatafia, mint gyermekei, továbbá ifj. hajnikai Bobar Gyula tart. honvéd huszár-hadnagy, mint vő, Eszter, István, unokái, Kistéri Triebler Ilona és Hermin, férj. Óvári Pongrácz Sándorné.

— **Vallásos estély.** A szekszárdi ref. egyház folyó hó 8-án este tartotta ez idei első vallásos estélyét úgy a hívek, mint az intelligens elem nagy részvevése mellett. A műsor igazán változatos, s valódi szellemi üdítésként hatott a megjelentekre. Közének, majd ima után Göde Lajos magvas felolvasása a nagy apostol — Pálról — ezt követte Kovács László VIII. o. gimn. tanuló könyekig megható szavai, majd az énekkar Bereczky tanító vezetésével négyzólamu gyönyörű alkalmi éneke, s végül ima és közének zárta be az élvezetes és tanulságos estélyt, a melyet az egyház vezetősége minden szerdán este megismétel.

— **Megszűnt lap.** A „Dombóvár és Vidéke” IX. évfolyamában részvétlenség miatt megszűnt. Már évek óta küzdött az anyagiakkal ez az elég jól szerkesztett kis vidéki organum, míg végre most utolsó számában tudatta kicsiny közönségével a fel számolást. Horváth Samu indította meg a lapot és szerkesztette 8 éven át egész az elmúlt nyárig, a mikor eltávozása után Márky Béla vette át a vezetést, ki önzetlenül, minden anyagi jövedelem nélkül buzgón dolgozott, de ő sem tudott megküzdeni a közönség közömbösségével. Mi magunk részéről őszintén sajnáljuk a derék kis újságot.

— **Adományok a karácsonyfára.** A szekszárdi róm. kath. kisdédóvó és gyermekmenhely kisdédói részére karácsonykor felállított karácsonyfára Triebler Ilma, Kiss Károlyné és Dörnye Ferenczné gyűjtőívén adakoztak:

Kurz Vilmos 5, dr. Haypál Sándor 2, Steinfeld Béla 1, dr. Bajó János 1, Pécsi János 1, Végess János 2, dr. Dragits Imre 2, Bajó Pál 2, Döry Sándor 2, Kardos István 1, Totth Ödön 5, dr. Perczel 2, Forster Zoltán 2, Molnár József 2, Földvári Mihály 2, dr. Szalay László 2, Rill József — .50, Jasek Sándor 1, Szévald Oszkár 2, Kapossy

Iván 2, dr. Hilbert 1, Janosits Károly 1, Zsigmond Dezső 1, dr. Steiner Lajos 2, Bodnár Istvánné 2, Schibinger Antalné 1, dr. Pirnitzer Béla 2, Boda Vilmos 2, dr. Mayer Gyula 2, Földes László 2, Szeremtei Lajos 4, Ács Vendelné 2, dr. Fent Ferenc 4, Wölffel Ferenc 2, Szabó Géza 2, Klinger 2, dr. Kramolin Gyula 2, Hayt Ferenczné 2, Hayt Gábor 2, Varga Ferenczné 2, dr. Albers Rezsóné 2, Cservényi Lukács 2, Tóth Károlyné 2, Farbak Endréné 2, Jankovits Gyuláné 1, Szentkeresztyné 1, Scheleznik — .60, özv. Treerné 1, özv. Sass Istvánné 2, Tékus Vilmosné 2, Leicht Lajosné 2, dr. Tanárky Árpád 10, Leopold Sándorné 2, Kovács fogorvos 1, Klieber Györgyné 1, Szászy Endréné 2, dr. Beüthy Károlyné 2, dr. Orffyné 2, Somogyi Paulin 1, dr. Rubinstein Mátyás 2, Bán Zsigmondné 2, Simon Gyuláné 1, Tihanyiné 1, Holubné 1, Sipos Györgyné 1, Dömötör Miklósné 1, Mirth Lászlóné 1, Lauschmann 1, Sachsenheim 1, Debulay Imréné 1, dr. Hagymássy Zoltán 1, Schneider János 1, Hauck Jolán 1, Abay Jánosné 1, Bezerédj Pál 10, Fink Kálmáné 4, Pesthy Pál 2, Boda Géza 2, Kövessy Ödön 2, Szászy Andor 2, Salamon Iván 2, Beke Ferenc 2, dr. László Sándor 1 koronát. (Folytatjuk.)

— **A szekszárdi izr. hitközségi választás.** A szekszárdi izraelita hitközség január 1-én tartott rendes évi közgyűlésén képviselőtestületi tagokká megválasztották: Dezső Jakabot, Krón Sámuel, Ács Lipót, Ausch Jakabot és Gonda Bélát.

— **Jegyzőválasztás.** Sióagárd község jegyzőjévé f. hó 11-én 3 pályázó közül 17 szavazattal Huszár Pál ócsényi II-od jegyző választott meg. A segédjegyző választása alkalmas pályázó hiányában nem ejtetett meg.

— **Kéményseprők értekezlete.** Mult vasárnap délután 3 órakor tartották a Baranya, Somogy és Tolna vármegyék kéményseprő-kiküldöttei megyei zártkörű értekezletüket a pécsi Hétféjedlem szállodában. Az értekezlet határozatképp kimondta, hogy belép a Nagykanizsai kéményseprő szövetségbe. Továbbá vita tárgyává tette az 1884. évi ipartörvény elleni visszaélést. A törvény kimondja, hogy a kéményseprő iparhoz szak-képzettség és bizonyos évi gyakorlatra van szükség; dacára a törvény ezen irányu intézkedésének az a tapasztalat, hogy olyanok is bírják ezen ipart, a kiknek sem szak-képzettségük, sem gyakorlatuk sincs; többek között nők is özvegyi jogon. Az értekezlet ezt sérelmesnek találja és e sérelem orvoslását fogják illetékes helyen szorgalmazni.

— **Zászló szentelés.** A Tolnavármegyei tüzoltó testületek szövetsége idei közgyűlését a bátaszéki önkéntes tüzoltó testület meghívása folytán Bátaszéken tartja. A bátaszéki önkéntes tüzoltó testület a folyó évben ünnepl fennállásának negyedszázados évfordulóját. Ezt a jubiláris ünnepséget összekötik zászlószenteléssel és ezt a kettős ünnepélyt a vármegyei szövetség közgyűlésével. A bátaszéki derék önkéntesek már most készülnek az ünnepélyre. Zászlóanyául sikerült megnyerniük Návay Emilné urnót. A testület nevében Máté József elnök, Góczy János parancsnok, Bajomi Vilmos alparancsnok és Gesztesi Péter titkár vasárnap tisztelegtek Návay Emilné urasszonyánál, aki lekötözött szívességgel fogadta a küldöttséget és a felajánlott zászlóanyai tisztséget elfogadta.

— **A könyvnyomdászok Szilveszterestélyére** jegyeiket utólagosan megváltották: dr. Rubinstein Mátyás, Horváth Ignác 2—2 kor., Kaposvári nyomdászok szakcsoportja 4 koronával.

— **Letelepedett állatorvos.** Baruch Mór Marczel okleveles állatorvos Nagydorog községben telepedett le, mint magán állatorvos.

— **Lemondás.** Ifj. Osztrics Lajos dunaföldvári községi írnok folyó hó 5-én állásáról önként lemondott.

— **Muzeumi felolvasás.** E hó 12-én, vasárnap a muzeumi-egyesület felolvasást tart. Este 1/2 6 órakor kiosztott jegyekkel az Urániától beszerzett „Fiume és a tengerpart” kerüli felolvasásra. Este 1/4 9 órakor „Az angol festészeti iskola és a praeraffaelisták”. Irta és felolvassa Ács Lipót főgimn. tanár

és muzeumőr. Ez utóbbi felolvasásra különösen is felhívjuk a művelt közönség figyelmét már azért is, mert még alkalom sem kínálkozik több, hogy valaha a külföldi festőművészet remekait láthassák, s ezek most 65 művészi vetített képben lesznek láthatók megfelelő szakmagyarázat kíséretében.

— **Női ipartanfolyam és kiállítás a muzeumból kiindulva.** Ács Lipót főgimnáziumi rajztanár és a muzeum ipar- és szépművészeti osztályának öre magasabb szempontból fogva fel a vármegyei muzeum rendeltetését és hivatását, egy indítványt adott be a vármegyei gazdasági egyesülethez, hogy tegyen az egyesület előterjesztést a kereskedelmi és földmívelésügyi miniszterhez, Tolnavármegyében ipari tanfolyamok tartása, ipareszközök ajándékozása stb. végett. De egyúttal a muzeum néprajzi osztályának sárközi himzésekben és egyéb díszített tárgyakban való gazdagságából kiindulva, ezekből a zamatos magyar népies remekművekből egy kis gyűjteményt rajzolt és festett le s ezekkel bejárta Budapesten az illetékes köröket, még pedig fényes eredménnyel. Ugyanis szándéka az, hogy a sárközi fátolvégek és főkéntök gyönyörű himzései a mai uri ruhákon és egyéb díszítárgyakon, mint díszítések foglaljanak helyet. A kereskedelmi miniszteriumban a legnagyobb örömmel fogadták a tervet és a miniszterium erre hivatott szakosztály főnöke határozott kiállításba helyezett több ezer koronát a Sárközben és Szekszárdon még ez év folyamán tartandó himző ipartanfolyam megtartására és anyagbeszerzésre. Az országos kereskedelmi társulat pedig már is megbizta, hogy a sárközi himzések motívumainak és a himzőnők művészeti érzékének épségben hagyásával, ugyanazon himzés mintákat, női övekre, ruhabetétekre, kendőcskékre himeztesse és egy gyűjteményt állítson egybe, melyet a londoni magyar kiállításra fognak elküldeni. Ezen célból már is felhívja Ács Lipót főgimnáziumi tanár különösen a sárközi himzőnőket, hogy nála naponként déli 1—2 óra között jelentkezzenek. A himzéshez való anyagot, ezernát, selymet stb. tőle azonnal megkapják és azonnal kialakulhatják a munkadíjat, melyet a himzés elkészítése után megkapnak. A kereskedelmi miniszterium által rendezendő tanfolyamnak célja, hogy megismertesse a himzés körül a mai technikai fogásokat, anyagokat és modern eszközöket adjon. Így karöltve a muzeum néprajzi osztálya gyűjti a néphimzések remekait, az iparművészeti osztály átviszi a közéletbe s ha van már csetneki, pozsonyi és más magyar himzés meg csipke, leszen tolnamegyei sárközi tipikus magyar díszítés is az uri ruhákon. Így terjeszti a muzeum a magyar eszmét, magyar divatot külsőleg is. Most már csak a gazdasági egyesület tegeye meg előterjesztését, hogy a megígért és biztos kiállításba helyezett tanfolyam megtartassék.

— **Tisztújító közgyűlés.** A várdombi polgári olvasóköri folyó hó 6-án tartotta rendes évi közgyűlését. Az 1907. évi zárszámadás megvizsgálásával Straubert Márton, Spitzer József és Schamberger János bizatott meg. Az elnök beszámolója után következett a tisztségek betöltése. A tisztújítás eredménye a következő: Elnök: Glück Márton, jegyző Schneider József, igazgató Hálbich József, pénztárnok ifj. Bósz Péter, könyvtárnok Schmidt András. Választmányi tagok lettek: Herbeck Ádám, Schmidt János, Bósz Ádám, Straubert István, Kneller János, Schmidt Ferenc m., Ullim János és Straubert István, Pótagok lettek: Schamberger Antal és Hálbich Ádám Jakab.

— **Szinelőadás.** A bonyhádi róm. kath. nyilvános polgári leányiskola a saját és a József főherceg szanatórium javára január 11-én délután 5 órakor a kath. kör termében szinelőadást rendez. Felülízetéseket a szent cél érdekében köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak. Szinrekerül: a hamupipőke énekes daljáték. Irta: Várady Antal. Zenéjét szerezte Poldini Ede.

— **A kereskedelmi kaszinó estélye.** A szekszárdi kereskedelmi kaszinó ifjusága f. hó 5-én tartotta meg szokásos havi estélyét, a melyen számos család vett részt.

— **Tisztújítás.** Tudósítónk írja: A bonyhádi r. k. kör jan. 6-án tartotta rendes közgyűlését, melyen az új választások is megejtettek. Világi elnöknek egyhangulag lelkes közfelkiáltással Véber János orsz. képviselő választatott meg. Alelnök lett Bauer József s. lelkész; ügyésznek: dr. Kauczler Antal; jegyzők: Schlenker Mihály és Répás Rezső; pénztárnok: Szondi Mátyás; ellenőr: Faragó József; könyvtárnok: Egermann Lipót; igazgató: Schneider Henrik. Ezen kívül megválasztott 12 vigalmi bizottsági tag kiknek elnöke: Hofer József, A közgyűlés a kör ház felemelését s folyosóval való ellátását lelkesedéssel elhatározta.

— „**Tót leány.**“ Jövő vasárnap, január 19-én a helybeli kath. kör műkedvelői színre hozzák Almássy Tihamér 3 felvonásos remekszép népszínművét. Helyárak: I. hely 1 kor. 40 fill., II. hely 1 kor. Állóhely és diákjegy 50 fill. Jegyek előre válthatók a kör elnökénél és a házmesternél.

— **Bérekoci díjak felemelése.** A szekszárdi bérekoci tulajdonosok tudvalevőleg hirdetményben tudatták, hogy a bérekoci díjakat felemelik. Ezért most Fink Kálmán kir. tanácsos, pénzügyigazgató átiratot intézett ugy az alispánhoz, mint a város polgármesteréhez, hogy volt-e joguk a bérekocitulajdonosoknak a kocsi díj felemelésére. Szerintünk a felemelés nem jogos, mert igaz hogy város lettünk, így a vármegyei szabályrendelet reánk már nem vonatkozik, de döntvény van reá, hogy míg a városi szabályrendelet elkészül, addig a régi vármegyei szabályrendelet van érvényben.

— **Csőd.** A szekszárdi kir. törvényszék Zucker József be nem jegyzett kereskedő, szekszárdi lakos ellen f. hó 3-án a csődöt elrendelte. Csődbiztos: Bán Zsigmond törvényszéki bíró, tömeggondnok: dr. Török Ottó, helyettese dr. Örfy Gyula szekszárdi ügyvédek.

— **Ellopott Wertheim-kassza.** Vakmerő betörők jártak Bischitz János majsamiklósvári bérlő alsómajjai gazdaságában. Behatoltak az irodába, onnét a Wertheim szekrényt kivitték a szántóföldre, ott feltörték és tartalmából 1600 K 10 fillér pénzt és néhány szivart elloptak, a reájuk nézve értéktelen okmányokat azonban nem bántották. A betöréssel a cigányokat gyanúsítják, akiket a csendőrség erőlyesen nyomoz.

— **Hamis huszkoronás.** Ausch Imre, regölyi lakosnak jövedéki ügyben 30 koronát kellett a hűgyézi pénzügyőri szakasznál fizetni s mikor ezt lefizette, egy darab hamis 20 koronás bankjegyet is adott. A 20 koronás bankjegyet felülvizsgálatra a kir. pénzügyigazgatósághoz feltejesztették.

— **Elütötte a vonat.** Gyöng és Pincze hely között Benkő Mihály pályaoírt a vonat elütötte. Az erős ütéstől az ő fejé szétrocsolódott. Hogy saját vigyázatlansága, vagy mások mulasztása folytán érte e a szerencsétlenség, a vizsgálat fogja kideríteni.

— **Késő bánat.** Kudari Márton, tamási-i lakos a Fehér Sándor-féle koresmában borozgatás közben 5 korona értékű óráját és láncát 3 koronáért Zámbo Istvánnak megvételre kínálta, amit az rábeszélés után meg is vett, 2 koronát nyomban lefizetett s az órát magához vette. Ezután még tovább ivogattak egész éjfélig, amikor együtt hazamentek. Kudari másnap reggelre megbánta az eladást s a csendőrökhöz ment, ahol azt állította, hogy Zámbo István és Bakó Imre erőszakkal vették el az utczán óráját.

— **Agyonnyomta a part.** Horváth István 69 éves bátaszéki fazekas mestert f. hó 9-én délután 3 órakor partásás közben a leszakadó part agyonnyomta.

— **Megfagyott.** A decsi szőlőhegyen K. Kőnczöl János tanyája előtt egy megfagyott embert találtak a mezőőrök, kik az esetet a községi előljárásnál bejelentették. Az előljárásság a hullát bevitette és azt a hullaházban elhelyezték. A hullát egy alsónyéki ember Csámpás Ferkó, igazi néven Oláh Ferencz 30—35 éves vályogvető személyében felismerte. Oláh rabja volt a pálinkának, valószínűleg többet ivott a kelleténél s lefeküdvén a földre, a hideg éjben megfagyott.

— **Harcz a csendőrökkel.** Janka György és Kopasz András csendőrökből álló járőr, folyó hó 8-ára virradó éjjel egy gyanus alakot látott besurranni Kovács David szekszárdi lakosnak a felsőutczán levő tanyájába. Hogy meggyőződjenek róla, hogy az éjjeli látogató igaz uton jár-e, megálltak a tanya előtt és bezörgettek. Erre a tanyában levő férfi hirtelen kilökte az ajtót és egy nádverő sulyokkal oly erővel ütötte föbe, a szemé felett, Kopasz András csendőrt, hogy az vértől boritva összeesett, azután pedig Janka György csendőrhöz sujtott s azt is oly erővel találta fején, hogy egy pillanatra megszedült. Ezt a pillanatot a támadó ügyesen felhasználta és elmenekült, de futás közben még visszalőtt a csendőrökre, akik szintén tettek a menekülő után néhány lövést, de sem a csendőrök, sem a betörő lövése nem talált. Kopasz csendőrt sérülésével beszállították a kórházba. A tettest erőlyesen nyomozza a csendőrség.

— **Szerencsétlenül járt bányász.** Müller János mórágai bányamunkás dinamit patronokkal robbantási munkákat végzett a mórágai kőbányában. E közben egy patron a kezében véletlenül felrobbant és jobb kezét teljesen szétrocsolta. A sulyosan megsérült bányászt beszállították a szekszárdi kórházba.

— **Sulyos baleset.** Borbély György megyei utkaparó, zombai lakos f. hó 6-án a zombai tejszővetkezet gépházába ment, ahol saját vigyázatlansága folytán jobb keze a gép fogaskerekei közé került. A gép a szerencsétlen ember kezét teljesen összezúzta. Sulyos sérülésével beszállították a szekszárdi Ferencz kórházba.

— **Tolvaj cselédek.** Schwarcz Béla, paksi kereskedő két cselédje, Herezeg Lajos és Herezeg János gazdájuktól apránként mintegy 200 korona értékű ruhafélt és egyéb ingóságot elloptak. De addig jár a kórsó a kutra, míg eltörik. Végre a két hűtlen cseléd is rajta vesztett, a csendőrök elfogták és feljelentették őket. — Szekszárdon Jasek Alajosnéól lopott el Bors Klára cseléd ékszert és több más tárgyat. A tolvaj leányt feljelentették.

„DELICIA“ CUKRÁSZDA Szekszárdon

Tejes kalácsok Teasütemények
Bonbonok
Likörök
Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

14—14

FOGORVOS KOVÁCS J. 10-12

vásártér-utczai műtermében hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájpadlás nélküli fogak (hidmunka) készítettnek. Fogtömés, foghuzás és fogtisztítás a legjobb módszer szerint eszközöltetik. — Szegényeknek rendel d. e. 8—9-ig és d. u. 1—2-ig.

VIDÉK.

Máza, 1908. január 6.

Pásztorjáték... ingó talaj a közgazgatás alatt...

Becses lapjában leendő szives közlés végett tisztelettel értesítem, hogy Máza községben az iskolás gyermekek a karácsonyi ünnepek alatt és vizkeresztkor is megismételt rendkívül sikerült pástorjátékokat rendeztek. E játék, amennyiben még e vidéken még ismeretlen volt, az egész környék teljes ér-

deklódásával találkozott s az összesen tizszer előadott pástorjáték mindenkor zsufolt termet vonzott. Derék és nagy munkát végzett e község két tanítója, Horváth Mihály és Heberstreit Irén, ugyszintén Nagy István káplán is, kik fáradságot nem ismerő vasakarattal és szorgalommal a nevelésükre bízott gyermekekkel olyant produkáltak, ami az egyszerű gyermekek tehetségét és lelki világát messze föltúlta s a közönségnek nemcsak elfelejthetetlen élvezetet szereztek, de odacsalták a szerelmes szülők szeméibe a boldogság könnyeit, a vallásos érzületet, a szép és nemes iránt való fogékonyságot, melyet népünk még annyira nélkülöz, nagyban előmozdították s ami egyik legnagyobb erkölcsi siker, „közelebb jutottak a nép szívéhez“.

Daczára annak, hogy az előadáshoz szükséges díszletek, a szereplők ruházata és azok ajándéka tetemes kiadással jártak s a belépti díj oly minimális összegben állapított meg, hogy az előadást a legszegényebb ember is megnézhetette, a tiszta jövedelem mégis meghaladja az 50 koronát, mely összeg ifjusági könyvtár beszerzésére fordítatik.

S ennyi örömháng után engedje meg Tekintetes Szerkesztő ur, hogy kifejezést adjak szívem keserőségének én, a falu jegyzője, kinek néma megadással kell szemlélnem, hogy azt a mustármagot, melyet községi tisztviselő társaim a fogékony gyermekek szívében elvetettek, kikeleszteni, a társadalmi, szociális életben tovább nevelni nem tudom, pedig az az én szentséges kötelességem lenne. Nem tudom, mert a nép régi vezérei és a közigazgatás elvesztették már a talajt a lábuk alól a falusi társadalomban és hiába tagadnók azt a tényt, hogy ma azok a Bokányiak és Israel Jakabok uralják a helyzetet, akik lassan, de biztosan készítik elő ennek az országnak romlását s akik megakadályozzák, hogy a magyar falu a nyugot-európai falut megközelíthesse.

A közigazgatásnak az volna első feladata, hogy ennek közvetlen gondoskodását, jótékony hatását a nép közvetlenül napról-napra érezze. A mi közigazgatásunk, fájdalom, még ma is rengeteg távolságra esik a néptől s a jótékony hatás helyett csak büntető hatalmát érzi a nagyközönség, sőt a közigazgatás közvetlen megtestesítőjében, jegyzőjében vagyonának elárverezőjét, tehát nyílt ellenségét látja. És ilyen körülmények között még elvárják odafent, hogy a jegyző a falusi társadalom vezetője, irányítója legyen.

Az adóreform küszöbön áll, de a közadók kezelésének reformja nem hozza meg a régen ígért eredményt. Az állam a jövőben is csak a helyhatóságokat veszi igénybe s a jegyzőt lekötő továbbra is rettegve gyűlölt végrehajtójául s a már ugy is agyonsanyaragott községek jövedelmét egyszerűen kisajátítja az ő javára. Így gondoskodik az állam a „jövő Magyarországról“!

Ezek után vagyok hazafias üdvözléssel:

Brogli József
körijegyző.

Az alispánválasztás lovagias ügyei.

Jegyzőkönyv.

Felvetetett Budapesten, 1908. évi január hó 5-én, Döry Pál, Békésmegye főispánja és Somogyi Aladár, országgyűlési képviselő között felmerült becsületbeli ügyben.

Fazekas Ágoston, Pestvármegye alispánja és dr. Leopold Kornél ügyvéd, mint Döry Pál ur megbízottai, Döry Pál ur nevében elégtételt kérnek Somogyi Aladár urtól azon, 1907 december 30-án kelt — s miután Döry Pál ur időközben Gyuláról Szekszárdra utazott, általa csak f. hó 2-án átvett — sértő tartalmú levélért, amelyet Somogyi Aladár ur Döry Pál urhoz intézett azon esetből kifolyólag, hogy őt Simontsits Elemér ur hírlapi nyilatkozatban, Döry Pál ur kijelentésére támaszkodva, megsértette.

Horváth Gyula és Nagy Emil, országgyűlési képviselők, mint Somogyi Aladár ur megbizottai, tekintettel a felüktől jövő sértés határozott alakban tartott voltára, a fegyveres elégtételnek Döry Pál ur által választandó minden módját és mérvét felajánlják. Együttal bejelentik, hogy felük Simontsits Elemér, Tolnavármegye alispánjától azért már lovagias elégtételt kért, a miért Simontsits ur a Döry Pál ur és közte lefolyt párbeszéd tartalma tekintetében önhatalmulag Somogyi ur hátrányára döntésbe bocsátkozott és Simontsits ur el is ismerte, hogy neki ezt tennie nem szabadott volna s ezért Somogyi urra sértő hírlapi nyilatkozatát visszavonván, elismerte, hogy azon vitás kérdés, hogy Döry Pál ur és Somogyi Aladár ur mit beszéltek együtt és mit nem, nem általa, hanem nevezett urak által egymásközt eldöntendő kérdést képez.

Megbizottak, mielőtt a fegyveres elégtételadás közelebbi módozatainak tárgyalásába bocsátkoznának, egyértelműen megállapítják, hogy a lovagias eljárásnak csak az lehet a célja, hogy gavallérok között függő kérdéseket megoldjon, de ez esetben a fegyveres mérkőzés azt a lényegbeli kérdést, hogy mit is mondott hát Döry Pál ur Somogyi urnak, nem dönti el, enélkül pedig a kérdés kellemetlen függő kérdésül marad fenn továbbra is, ami a lovagias eljárás céljával ellenkezik.

Döry Pál ur megbizottai előadják, hogy felük alig emlékszik Somogyi Aladár urra, csak sejt, hogy melyik lehet ő azon képviselők közül, akikkel ő még főispáni kinevezése előtt a képviselőház folyosóján, vagy a függetlenségi pártkörben, a Tolnavármegyében esetleg megüresült alispáni szék betöltésének esélyei felett beszélgetést folytatott s elismeri, hogy több képviselő — ugylátszik Somogyi ur előtt is — elmondta azt, ami neki ezen kérdésben kezdettől fogva álláspontja volt, hogy bár Simontsits Elemér képességeit és rátermettségét elismeri, politikai szempontból az a kifogása van ellene, hogy őt annak idején Kristóffy belügyi ügyvivő főispánnak nevezte ki.

Ez a kérdés Tolnában már pro és contra megvitatva tisztázva lévén, az alispáni állás iránti korteskedés felhasználása körül jelentősége abszolúte nem lett volna, hanem az a teljesen novumszerű állítás hatott megdöbbentőleg úgy az ottani függetlenségi pártra, valamint másfelől Simontsits urra és híveire, hogy ezen állásra Simontsits ur „levélben maga ajánkozott fel.” Ez az állítás Somogyi urtól származik, Somogyi ur azt mondja, hogy ezt Döry urtól hallotta, de aki a tolnamegyei előzményeket ismeri, az kizártnak kell hogy tekintse azt, hogy ezt Döry Pál ur mondotta volna, mert ez egy oly horribilis novum lenne, ami az összes előzményeket egészen más világításba állítaná és lehetetlen feltételezni, hogy ha Döry Pál ur politikai értelemben ellentétéről ily végtelen súlyos novumra, egy ilyen felkínalkozó levél létezésére — reá jön, erről egyik tolnamegyei képviselőnek se szóljon, hanem ezt a rettenetes novumot, ami Simontsits ur eljárását egy egészen más, új, eddig nem pertraktált világításba helyezné, épen egy elötte közömbös országgyűlési képviselőnek „en passant” mondja meg, anélkül, hogy az érdekelt megyebeli képviselőkkel erről egy halvány vonatkozású szót is váltson, akikkel ugyanezen időben ugyanerről a kérdéstről többszörösen értekezett.

Somogyi Aladár ur megbizottai ezen igen súlyos argumentumok felett való eszme cserére meg gondolási időt kérnek. Különösen mert az itt hallottak felett felükkel s esetleg más tolnamegyei képviselőkkel is beszélni óhajtanak.

A tárgyalások ezután folytatván, Somogyi Aladár ur megbizottai előadják, hogy beható eszme cserét folytattak Rátkay László országgyűlési képviselő urral is, aki ezen itt releváns dolgokat mind ismeri, s kötelességszerűen közlik, hogy nevezett képviselő ur minden irányban szóra alátámasztja mindazt, amit Döry Pál ur megbizottai felük nevében előadtak, s mint az összes körülmények ismerője a maga

részéről kizártnak tartja, hogy Döry ur azt mondotta volna Somogyi urnak, hogy Simontsits ur „levélben maga ajánkozott a főispánságra”, mert ez oly novum, amit eddig Tolnában senki sem állított s egyenesen lehetetlenség, hogy egy ilyen súlyos novumot Döry ur épen egy előtte félig-meddig ismeretlen országgyűlési képviselőnek mondott volna.

Ugyancsak kötelességszerűen előadják Somogyi ur megbizottai azt is, hogy felük a Simontsits-féle sértő nyilatkozat vétele s a Döry Pál urhoz írt levél megírása után kénytelen volt azonnal Berlinbe utazni s az ügyállás iránt csak most értekezhetek vele először. Előbe tartván Döry Pál ur megbizottainak előadását, Somogyi ur a maga részéről előadta, hogy neki arról tudomása nem volt, hogy Simontsits ur Tolnavármegyében értekezletet hívott össze, amely értekezletől tanácsot kért, hogy itt tulajdonképpen az a lényeges körülmény, hogy a kezdeményezés kitől jött. Kristóffy ügyvivőtől-e, vagy Simontsits urtól; eddig ezen különbség döntő voltáról nem tudott s a Döry urhoz írt levél írásakor abban a hitben volt, hogy Döry ur egyáltalán abban a tekintetben általában dezavualta őt, hogy nem igaz, mintha neki Simontsits urnak a darabont kormányval való viszonyát elmondta volna, de az összes hallottakat és előzményeket most már így ismerve, arra nem mér esküt tenni, hogy nem-e azt hallotta, hogy a Kristóffy által ellenjegyzett és ő Felsőge által már aláírt főispáni kinevezés a belügyminisztériumban készen volt s ha akkor, amikor Simontsits ur megbizottai tőle magyarázatot kértek, már tudta volna a tolnamegyei előzményeket s tudta volna, hogy itt épen az a döntő, hogy a főispánság iránti kezdeményezés kitől indult ki, úgy nem is állította volna, hogy ezt így mondta neki Döry Pál ur.

Ezen összes itt előadott momentumok mérlegelése után mindkét fél megbizottai egyértelműen megállapítják, hogy amikor Döry ur Simontsits Elemér ur részéről jövő megkérdésre azt a levélbeli választ adta, hogy „ő senki enberfiának nem mondta, hogy a főispánságra Simontsits ur levélben maga ajánkozott fel”, teljesen igazat mondott!

Miután fentiek szerint Somogyi Aladár ur jóhiszeműleg tévedett, Somogyi ur megbizottai a felük nevében, az általa Döry Pál urhoz írt sértő levelet, felük sajnálatlanak kifejezése mellett, egész terjedelemben visszavonják, egyúttal Somogyi ur megbizottai kijelentik, hogy felük leghatározottabb kívánsága folytán a tényállás tisztázása daczára is a levélbeli választ a fegyveres elégtétel bármelyik módját Döry urnak megadni kész.

Ezzel szemben mindkét fél megbizottai egyértelműen megállapítják, hogy a fenti tényállás alapján fegyveres elégtétel vételenek és adásának helye nincs, hanem Somogyi Aladár ur megbizottai felük nevében a Döry Pál urral szemben használt sértő levélért Döry Pál urat ezennel megkövetelik.

Ezzel a lovagias felfogás szerint az ügy befejeztetvén, megbizottak a jegyzőkönyvet aláírják, s ezen jegyzőkönyvet mindkét félnek egy-egy hiteles példányban kiadják, fenntartván mindkét fél joga arra, hogy ennek tartalmát a sértésről tudomást vett urakkal közölje s hírlapi uton is közzé tehesse. Kmf.

Fazekas Ágost s. k. Horváth Gyula s. k.
Dr. Leopold Kornél s. k. Nagy Emil s. k.
mint Döry Pál ur megbizottai. mint Somogyi Aladár ur megbizottai

PÉNZINTÉZETEK

Rovatvezető: Schneider János.

A Szegzárdi Népbank 36 évi mérlege.

A Szegzárdi Népbank mindenkor megfelelt rendeltetésének. Nem nyereszkeségi vállalat, hanem a kisemberek segítője, gyámolatója. Ennek a feladatának igen szépen

felelt meg a lefolyt évben. Mig az egész világpiacra az amerikai pénzzsűke a nagyobb kölcsönök után is 7—8%-ra szűkítette fel a kamatlábat, addig a Szegzárdi Népbank ezen nehéz pénzvizonyok között is fentartotta 6%-os kamatlábat. Csak az 1908. év január 1-ével emelte fel 7%-ra, de csak az ujonnan folyósított kölcsönök után (a régi kölcsönök 6%-on maradnak) és csak addig, mig a pénzvizonyok kedvezőbbre nem fordulnak, amire már némi reményt nyújt az amerikai viszonyok realizálása és az aranyat védő európai bankok kamatláb mérsékelése. A gazdasági viszonyok kielégítő eredményéből azt láthatta a szemlélő, hogy a leszámítolási kamatláb egész vonalon való emelkedése nem volt egyéb, mint védelmi politika, tehát az indító ok sanálása következtében hosszas ezen természetellenes pénzdrágaság nem lehet. A Szegzárdi Népbank kamatlábemelése is védelmi intézkedés volt, mert azt tapasztalta az igazgató választmány, hogy az általános 7 és 8%-os kamatláb folytán oly mértékben lenne a 6%-os kamatláb fentartása mellett a szövetkezet a kölcsönök kérésével igénybe véve, hogy azoknak csak haszonnélküli folyósítással tudna megfelelni.

Az intézet előttem fekvő mérlege általános fejlődést mutat. A szövetkezetnek pénztári forgalma 105.185 K. 64 fillérrel nagyobb, mint 1906. évben, vagyona 57.485 K. 05 fillérrel, a betétek száma 728 al, mert a mult évi 14794 betéttel szemben a lefolyt évben 15522 betétje volt az intézetnek. Az évi tiszta nyereség látszólag 524 K. 83 f. kisebb ugyan, de ha figyelembe vesszük, hogy az 1906. évi mérlegben 2881 K. 22 f. olyan nyereség szerepelt, amely egy rég vásárolt birtok eladásából származott és a mely így nem az 1906. évi üzleti év tényleges eredménye, a tulajdonképeni nyereség 2356 K. 39 fillérrel emelkedett, amely a feloszló csoport 1 K. 28 f. osztalék emelkedésében is kifejezést nyer.

A mérleg főbb adatai a következők: Pénztári forgalom 1.657.891 K. 80 fillér, összes vagyon 1.240.340 K. 35 fillér, amelyből jelzáloghitel kötelezvényekben 152.746 K. személyhitel kötelezvényekben 855.553 K. van elhelyezve. Az egyes társulatok vagyona 1.134.516 K. 98 f. nyugdíj-alap 37.310 K. 33 f. és veszteségek tartalékalapja 9748 K. 35 f. Az évi tiszta nyereségre 52.364 K. 10 f. amelynek felosztására nézve javasolja az igazgató választmány, hogy abból adassék 47.593 K. 70 f. az egyes csoportoknak, 717 K. 40 f. az intézeti házalapra, 1764 K. 68 f. a nyugdíj-alapra, 717 K. 40 f. a veszteségek fedezeti alapjára és 1570 K. 92 f. tiszta jutalékokra. A felszámolás alá kerülő 1902. évi XVI. évtársulat 315.425 K. 67 f. vagyonának felosztására vonatkozólag javasolja a választmány, hogy a 2157 betét után (befizetés 124 K. 80 f.), betétenként 145 K. 40 f. (osztalék 20 K. 60 f.), nyugdíj alapra 470 K. 32 f., intézeti házalapra 192 K., veszteségek fedezeti alapjára 192 K., tiszti jutalékokra 417 K. 51 f., jótékony célra 300 K. és tartassék fent további rendelkezésre 226 K. 04 fillér.

A 20 K. 60 fillér osztalék az elhelyezett pénz 5-5% kamatoztatásának felel meg és a mult évi 19 K. 32 f. osztalékkal szemben 1 K. 28 f. emelkedést mutat.

Az intézet f. hó 19-én délelőtt 9 órakor tartja saját üzleti helyiségében közgyűlést, amelynek tárgysorozata a következő: 1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 3 szövetkezeti tag megválasztása. 2. A választmány és a felügyelő bizottság évi jelentése; az 1907. évi zárszámadások előterjesztése, megállapítása és ennek kapcsán a felmentvény iránti határozathozatal. 4. A választmány javaslata a XVI. évtársulat vagyonának felosztására nézve. 4. Az alapszabályok 33. szakasza értelmében kisorsolt öt választmányi tag helyének választás utáni betöltése. 5. Netalán bejelentendő indítványok tárgyalása.

A kisorsolt választmányi tagok közül a következők kerülnek választás alá: Molnár József, Stockinger János, Pirnitzer Antal, Janosits Károly és Szondy István.

A felszámolási csoport kifizetési február 6-ával, tehát egy teljes hónappal előbb kezdődnek, mint az eddigi években, amit a választmány a tagok érdekében határozott el és ezen célból a rendelkezésére álló munkásokat a mérleg gyors elkészítésére teljesen kibaszálta.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Tisztújítás a Polgári Olvasókörben.

A szekszárdi Polgári Olvasókör folyó hó 5-én tartotta meg tisztújító közgyűlését Boda Vilmos elnöklete alatt. Az elnöki, pénztárosi és könyvtárosi jelentések tudomásul vétele után az elnök a maga és tisztviselő társai nevében beadta lemondását.

Két szavazatszedő bizottság előtt leadtak összesen 209 szavazatot. A tisztújítás a következő eredménnyel végződött: Elnök: Boda Vilmos. Alelnök: André István. Ügyész: Dr. Török Ottó. Igazgató: Horváth József. Pénztáros: Mirth Gyula. Könyvtáros: Harka Béla. Számvizsgálók: Nikitits Imre, Tauszig Ignác. Jegyző: Kogelbauer Lajos. Választmányi tagok: Vatzek László, Hája Béla, Horváth Ignác, Stann István, Janosits Károly, Debuly Imre, Groszbauer Ferencz, id. Tóth Pál, Tarlós János, Sipos Márton, dr. Zsigmond Ferencz, Fránek János és Wilhelm Ede.

A kath. kör gyűlése. A szekszárdi róm. kath. olvasókör dr. Fent Ferencz belvárosi plébános elnöklése mellett folyó hó 6-án tartotta meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlés a Hymnusz eléneklésével vette kezdetét, melynek elhangzása után Szabó Géza ügyvezető elnök üdvözölte a jelenlevőket s ismertette az elmúlt esztendő történetét. Cziráki Ferencz pénztáros jelentése szerint az 1907 évi bevétel 5993 korona 78 fillér, a kiadás 4992 korona 26 fillér, így tehát a maradvány 1001 korona 52 fillér. Szulimán György számvizsgáló, Bencze János igazgató és Takács István Török könyvtáros évi jelentése után Szabó Géza ügyvezető elnök a tisztviselő nevében állásáról lemondott. A tisztújítás következő eredménnyel végződött: egyházi elnök dr. Fent Ferencz, világi elnök Vesztergombi Antal, tb. világi elnök Nagy György Hangonyi, ügyvezető elnök Szabó Géza, alelnök Varga Ferencz, igazgató Bencze János, pénztáros Cziráki Ferencz, ügyész dr. Steiner Lajos, jegyzők: Horváth Ignác és Tumó Antal, tb. jegyzők: Nemes Győző és Hüdl Andor, számvizsgálók: Szulimán György, Fent László és Füglein Ferencz, háznagy Stockinger János, könyvtárosok: Taksonyi János és Takács István. Választmányi tagok: Bóvári József, Fehér Imre, Fekete Imre, Fink Kálmán, Furuglyás József, Komjáthy Sándor, Mozsgai Sándor, Takács Ferencz, Takács József, Tokaji István, Vesztergombi István és Wilhelm Ede. Választottak még 20 rendezőt és 2 zászlótartót. A közgyűlésen élénk eszmecsere folytattak a Hirling ház megvételéről. Igaz, hogy az a vétel a kör terheit nagyon megnövelné, de az is igaz, hogyha ez a ház új gazdát kap, a kör szükséges kibővítése nem lesz megvalósítható. Erről különben új közgyűlésen fognak határozni. Elhatározták továbbá, hogy jövőben az évi rendes közgyűlést Jézus nevenapján tartják meg és hogy a nagybőjti és adventi felolvasó-estélyeken a körnek tagjai 10 fillér belépő-díjat fizetnek. A kör rendes tagjainak száma 835, alapító tagoké 11. A közgyűlés a Szózat eléneklésével ért véget.

A fürdőegyesület gyűlése. A szekszárdi fürdőegyesület folyó hó 5-én tartotta évi közgyűlését a Szekszárd-Szálló kistermében Tékus Vilmos elnöklete alatt, aki megnyitván az ülést, jelenti, hogy az egyesület eddigi elnöke, Boda Vilmos ezen tisztéről lemondott. A bejelentést a közgyűlés sajnálattal tudomásul vette. A pénztári jelentés szerint az 1907 év mérlege 17 korona 40 fillér fölösleggel és 970 korona tagdíjhátralékkal zárult. A tisztújítás megejtetvén, elnökké megválasztották Tékus Vilmost, alelnökké dr. Kramolin Gyulát, jegyzővé Dezső Jakabot, pénztárossá: Nikitits Imrét, ügyésszé

dr. Albersz Rezsőt. Választmányi tagok lettek: Ágoston István, Boda Vilmos, Gonda Béla, Krammer János, dr. Mayer Gyula, Simontits Elemér, Szondy István, dr. Szentkirályi Mihály, Schmideg Mór, Mutsenbacher Ödön és Stockinger János. A fürdő egészségügyi és technikai ellenőrzésére a dr. Kramolin Gyula, Tóth Henrik és Müller Albert urakból álló bizottságot küldték ki. A közgyűlés Boda Vilmos eddigi elnök érdemeit jegyzőkönyvileg megörökítette.

Közgyűlés a református körben. A szekszárdi ev. ref. olvasókör folyó hó 19-én délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőválasztás. 3. Alapszabályok módosítása, ebből folyólag a választmánynak 20 tagra leendő kiegészítése. 4. Hírlapok elárverezése. 5. Indítványok.

A „Róm. kath. Társaskör”-re alakult szekszárd-újvárosi róm. kath. olvasókör és ifjúsági egyesület 1908 év január hó 19-én délután 4 órakor rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv felolvasás és hitelesítés. 3. Tisztviselők beszámolója és lemondása. 4. Tisztújítás. 5. Alapszabályok felolvasása. 6. Indítványok.

Tisztújítás. A „Dombóvári Társaskör” tisztújító közgyűlésén elnökké újból Schröter Károly hgi erdőfelügyelőt választották meg. Alelnök lett Pigmond Gyula hgi pénztáros, titkár Kálmán Viktor hgi erdőgondnok, pénztáros Probszt Ferencz postatiszt, könyvtáros Tóth Dániel áll. tanító. ügyész Rolf Aladár dr., Kántor László, a kör igazgatója, eddig viselt tisztéről lemondott.

TANÜGYI HIREK.

Szorgalmas tanfelügyelő. Tolnavármegye kir. tanfelügyelője f. hó 6-án 52 közgazgatási bizottsági ügydarabot referált elnököleg, melyek jobbra államsegély utalványok és kérvények voltak. Így a tanítók előbb hozzájuthatnak államsegélyükhöz, nem kell köziz bizottsági ülést várni.

MULATSÁGOK.

Táncestély. A szekszárdi általános ipartestület a rokkant és munkaképtelen iparosok segélyalapja és a népkönyha javára f. évi február 8-án, a „Szekszárd Szálló” nagytérben Garay Lajos hírneves zenekarának közreműködésével zártkörű táncestélyt rendez. Belépő díj: Személyi jegy 2 kor., család-jegy (3 taggal) 4 kor. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadhatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Fusz Ferencz és Böresök József üzletében. Pénztárnyitás este 7 órakor. Kezdeté pont 8 órakor. A jóhírnévként örvendő mulatság sikerén a rendezőség fáradságtalanul buzgólkodik, a siker bizonyára nem is fog elmaradni.

Tűzoltók vigalma. A bátaszéki önkéntes tűzoltó testület 1908 évi január hó 19-én, az „Arany nap szálló” termében, saját pénztár alapja javára, zártkörű táncvigalmat rendez. Belépő díj: személyi jegy 1 korona, család-jegy (3 személyre) 2 korona 50 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadhatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Műkedvelői előadás. A Bátaszéki Róm. Kath. Ifjúsági Önképzőkör folyó évi január hó 12-én saját helyiségében, táncszal egybekötött műkedvelői színielőadást rendez, melyen 2 német szindarabot adnak elő. Hely-árak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., állóhely 60 fillér.

Színelőadás. A Bátaszéki Katholikus Legényegylet folyó évi január hó 12-én az „Arany Nap”-hoz címzett vendéglő helyiségeiben színi előadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Előadják Gárdonyi Gézának „A bor” című falusi történetét. Belépő díj: I. hely 1 kor 20 fill., II. hely 80 fill., állóhely 60 fillér. Kezdeté fél 8 órakor.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Nyilatkozat.

Felremagyarázások elhárítása céljából ezennel kijelentem, hogy annak a »bizalmatlansági nyilatkozat»-nak, a mely dr. Kiss Ernő tamási-i ügyvéd urra, mint a vármegyei törvényhatósági bizottsági tagra vonatkozólag, »Nagyszokoly község választó polgárai» aláírással, a »Tolnamegyei Közlöny»-ben megjelent, sem beküldője, sem értelmi szerzője nem én voltam. Kijelentem továbbá, hogy a nevezett ügyvéd urhoz, ugyancsak a »Tolnamegyei Közlöny» útján intézett »nyílt válasz» alatt levő Papp Józsefnek »társai» közé én nem tartozom. Mindezek után én is, a legnagyobb készséggel, csatlakozom az ezen ügyben Kálmán Mórócz községi főjegyző ur és többek által nagyon helyesen kiadott és a dr. Kiss Ernő urnak általam is elismert működését helyeslő nyilatkozathoz, a mely nyilatkozatot csupán azért nem volt módomban aláírni, mert azt beküldése előtt velem senki nem közölte.

Nagyszokoly, 1908 évi január hó 5-én.

Ifj. Lágler Sándor,
községi jegyző.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik feledhetetlen férjem elhunytával mély-séges fájdalmamat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton is hálás köszönetemet.

Szekszárdon, 1908. január 10.

Özv. Keplinger Gézané.

* E rovatban közérdekű felszólalásokat díjmentesen közlünk, a felelősség azonban a beküldőt terheli.

NYILTTÉR.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuvíz

Kiváló nyálkaoldó és vízajtó hatása, borhoz, pezsgőhöz legjobb ital.

Főraktár:

Schlesinger Ignác czégnél, Szekszárd.

HIRDETÉSEK.

Eladó ház.

Szekszárdon néh. Dr. Hirling Ádám Széchenyi-u. 164. népsz. háza, árvaszéki jóváhagyás mellett, szabadkézből eladó; ugyanott egy **ruganyos kocsi** és **1 pár lószerszám** is eladó.

Bővebb felvilágosítást a kiskoru gyámjánál

Mayer János

kereskedőnél.

Magas iskolájú hegedős

hegedü órákat

ad. — Czime megtudható a kiadóhivatalban.

Modern szerkezetű

50 lóerejű, magasnyomású stabil gőzgép, Rider-féle expanziós vezérművel, kötélhajtású lendítő-kerékkel, tápszivattyú és előmelegítővel, teljesen üzemképes állapotban, egy erősebb gőzgép felállítása következtében olcsón eladó. A gőzgépet még felszerelt állapotban meg lehet tekinteni a

paksi gőztéglagyárban.

A legszebb fényképek

KISS JENŐ

„Kossuth” műtermében készülnek

Szekszárd,

Széchenyi-utca 651. szám

1-51

Kiadó üzlethelyiség.

A Kaszinó-bazárban egy nagy üzlethelyiség kiadó.

A feltételek megtudhatók a kaszinó igazgatóságánál.

2-3

MEGHIVÓ.

A „Dunaföldvári Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság” folyó évi január 26-án délelőtt 10 órakor saját helyiségében tartandó

II. évi rendes közgyűlésére

van szerencsém a t. részvényeseket tisztelettel meghívni.
Dunaföldvár, 1908 január 8-án.

Baumgarten Sándor
elnök.

Tárgysorozat:

1. Két részvényes választása a jegyzőkönny hitelesítésére.
2. Az igazgatóság jelentése az 1907. évi üzleteredményről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése a zárszámadás és mérleg felől.
4. A mérleg megállapítása, a nyereség felosztása, a felmentvény megadása.
5. Az alapszabályok 34 §-a értelmében 20 igazgatósági tanácsosnak választása.
6. Az igazgatóság, esetleg egyes részvényesek által az alapszabályok 20. §-a értelmében bejelentendő indítványok feletti tárgyalás.

ÉRTESÍTÉS.

A kórház átellenében fekvő, telekkönyvezett 2 pince a benne levő csántérfákkal együtt és pedig a volt Salamon és Kramolin-féle pinczék akar külön-külön, akár együttesen szabadkézből eladók.

Ugyanott eladó 1 drb 60, 1 drb 20, 1 drb 17, 1 drb 13 hektós, használt de jókarban levő boros hordók; továbbá 20 drb 500 literes és 4 drb 13 hektós vadonatúj elsőrendű tölgyfahordó.

Bővebb felvilágosítással szolgál: **Kramer József** borbizományos, Szekszárdon.

MEGHIVÓ.

A „Dunaföldvári Takarékpénztár Részvénytársaság” az alapszabályok értelmében 1908. évi január hó 26-án délelőtt 9 órakor saját helyiségében

XXXIX-ik évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Niefergall Nándor
elnök-igazgató.

A tanácskozás tárgyai:

1. Közgyűlési jegyző választása és két részvényes kijelölése a jegyzőkönny hitelesítésére
2. Az elnök jelentése, a mérleg előterjesztése és az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Beérkezett indítványok és kérvények tárgyalása.
4. Az igazgatóság, felügyelő bizottság és az igazgatósági tanácsosok megválasztása.

Ifjúsági íratok

mélyen leszállított áron

Báter János

könyvkereskedésében

Szekszárd, Kaszinó-bazár

Eladó szőlő.

A baktai hegyen levő 1140 □-öles szőlőmet cserépszindelyes présházzal együtt szabad kézből eladom.

Értekezhetni lehet velem

2-3

özv. Mutsenbacher Károlyné.

Vágott tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

FIGYELEM!

Legpontosabban szállítok kiváló minőségű légszáraz elsőrendű szilfa vágott tűzifát, métermázsánként **2 korona 80 fillér**, kilónként **3 fillér** árban.

Elsőrendű porosz és salgótarjáni darabos kőszén, ugyancsak tatabi brikett szén is kapható.

Továbbá minden fajta hasáb és dorong

TÜZIFA

jutányos árért kapható saját telepemen, a vasúti állomás mellett.

Kivánatra a fát, ugyancsak a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 3-10

Vágott tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Aki izléses, csinos, jó és olcsó

butorokat

akar beszerezni, az keresse meg a hosszabb ideig külföldön dolgozott

Botos Imre műasztalost,

lakik Szekszárdon, Duna-utca 64/a., Horváth József szobakáplár házában, aki úgy a helybeli, mint a vidéki megrendeléseknek a legpontosabban tesz eleget. Nevezetnek sikerült budapesti összeköttetései révén mindenemű külföldi fiákból raktárt berendezni és így a legkényesebb igényeknek is eleget tud tenni. — Ugyanczen műasztalos fizetes mellett tanoncot keres. 5-16

Üzlet áthelyezés saját házamba, Garay-tér.

Üzletemet teljesen modernül rendeztem be, gazdagon felszerelve **ékszer, arany, ezüst és chinaezüst tárgyakkal**, valódi fehér, alpacca ezüsttel átvont evőeszközökkel, **15 évi felelősség mellett.**

Raktáron tartok: arany, ezüst, aczél, nickel zsebórákat, fali-, inga-, ébresztő órákat, a jelenkor legpontosabban járó óráit, ugymint: **Schaffhausen Longienes Omege, Tawannes Wath Ch. Graziósa** világhírű pontosságú órákat 3 évi jótállás mellett; továbbá **tajtpipákat, szivar és cigaretta szipkákat, szemüvegeket** bármely megoperált szemhez is és mindennemű apróbb tárgyat.

Szakmámba vágó mindennemű javítások, átalakítások, vésések gyorsan, pontosan és olcsón eszközöltetnek.

Schulz Gusztáv

26-52

órák és ékszerész.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdennőttek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinél teljesen díjtalanul rendelkezésre áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabedalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb inoktatis mellett eszközöltetnek.

Hygienikus czikkék a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajálva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tuzatonként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: "Az ember egészsége" című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinél díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága. 16-52

Hirdetmény.

Alulírottak tisztelettel tudatjuk a nagy-érdemű közönséget, hogy

1908. évi jan. hó 1-től kezdve

a vasúthoz vagy vasutról megrendelt kocsii **2 korona**, ha a kocsii ki és be vétetik igénybe **2.40 korona**, a meg nem rendelt kocsii a vasutról egy személyre **1.20 korona**, több személyre **2 koronában** állapítottuk meg.

Kézi podgyászok külön nem díjaztattak. Azonban minden nagyobb podgyászért darabonként **40 fillér** fizetendő.

Szekszárd, 1907 december 29-én.

Grünfeld Miksa **Háspell József**
Grósz János

2-3

bérkocsii tulajdonosok.

Eladó bikák.

A kajmádi gazdaságban fiatal, apaállatnak kiválóan alkalmas, vöröstartka tenyész bikák eladó; érdeklődők forduljanak a gazdaság intézőségéhez **Kajmád, u. p. Tolna.** 11-11

Ideális arcz-eréme a zsirtalan

DIANA ARCZKENŐCS

nappali használatra.

Az arcznak üde szint kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű

DIANA ARCZKENŐCS

szepítő, májfolt és mindennemű arc-tisztátalanság ellen.

Ára 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárában Szekszárdon. 50-50

Csak szakértő mügépeszektől vegyünk varrógépet!

Az eredeti

AFRANA és WETTINA

varró és mühimző gépek

a jelenkor legtokéletesebb varró és mühimző gépei

és a modern varrógépteknika remekei.

Ezen varró és mühimző gépek, valamint az általunk vezetett **Singer** családi, **Central-Bobbin**, karikahajós és minden más rendszerü varrógép jóságáért, kiváló aczelszerkezetének szabatos és megbízható működéséért

tíz évi kezességet

vállalunk, mely idő alatt előfordulhat bármely néven nevezhető hibákat és töréseket, melyek anyaghiba folytán álltak elő, teljesen ingyen javítjuk. Állandó nagy raktár minden rendszerü varrógépből családok, varrónők és iparosok részére, **kedvező részletfizetésre** is. Varrógepek javítására szakértő müszerészünket bárhova vidékre is kiküldjük.

Varrógép és kerékpár javítások szakszerűen és olcsón eszközöltetnek tolna-megye első és legnagyobb kizárólagos gépüzletében:

MÜLLER TESTVÉREK

mügépeszknél, varrógép, kerékpár, írógép és gazdasági gépek raktára

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

29-29